

***Wynik bieżący
w jednostkach samorządu
terytorialnego w latach 2020-2022***

Warszawa 2023

Spis treści

Wprowadzenie	2
Część I Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4
1. Dochody bieżące	4
2. Wydatki bieżące	6
3. Dochody majątkowe	8
4. Wydatki majątkowe	9
5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	9
Część II Wykonanie budżetów gmin	13
1. Dochody bieżące	13
2. Wydatki bieżące	15
3. Dochody majątkowe	17
4. Wydatki majątkowe	18
5. Wynik budżetów gmin	18
Część III Wykonanie budżetów powiatów	22
1. Dochody bieżące	22
2. Wydatki bieżące	23
3. Dochody majątkowe	25
4. Wydatki majątkowe	27
5. Wynik budżetów powiatów	27
Część IV Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu	30
1. Dochody bieżące	30
2. Wydatki bieżące	32
3. Dochody majątkowe	33
4. Wydatki majątkowe	35
5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu	35
Część V Wykonanie budżetów województw	38
1. Dochody bieżące	38
2. Wydatki bieżące	39
3. Dochody majątkowe	41
4. Wydatki majątkowe	43
5. Wynik budżetów województw	43
Część VI Podsumowanie	46

Wprowadzenie

Ministerstwo Finansów prezentuje krótkie podsumowanie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, dokonane w oparciu o osiągnięte – bieżące i majątkowe – dochody i wydatki, ujęte w sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki w latach 2020-2022. W niniejszym sprawozdaniu zaprezentowano dane w milionach złotych.

Podstawę gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020 - 2022 stanowiły:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Definicje dochodów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 235 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do dochodów majątkowych zalicza się:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się natomiast dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.

Definicje wydatków jednostek samorządu terytorialnego w podziale na bieżące i majątkowe, zawiera art. 236 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne,
- zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego to wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. w latach 2020-2022 do **dochodów majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były dochody ujęte w następujących paragrafach¹:

¹ odpowiednio do okresu obowiązywania w danym roku objętym analizą.

- 076 - 078, 080, 087, 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628 - 635, 637, 638, 639, 641 - 645, 651 - 653, 656, 661 - 666, 668 - 671.

W latach 2020-2022 do **wydatków majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były wydatki ujęte w paragrafach, zaliczanych zgodnie z w/w rozporządzeniem do grup: 1600, 1601, 1602, 1610, 1611, 1612, 1620, 1630.

Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi określona jest jako wynik bieżący, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich stanowi nadwyżkę operacyjną (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku bieżącego).

Wynik budżetu operacyjnego wskazuje, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Im wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej, tym większa jest możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego nowych przedsięwzięć majątkowych, bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny) oznacza, że bieżące wydatki jednostki samorządu terytorialnego przekraczają poziom jej dochodów bieżących. Może to być spowodowane na przykład nadmiernym wzrostem zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi lub niższym, niż zakładano, wzrostem dochodów jednostki. Zadania bieżące mogą być realizowane kosztem sprzedaży majątku jednostki lub poprzez zaciągnięcie nowych zobowiązań.

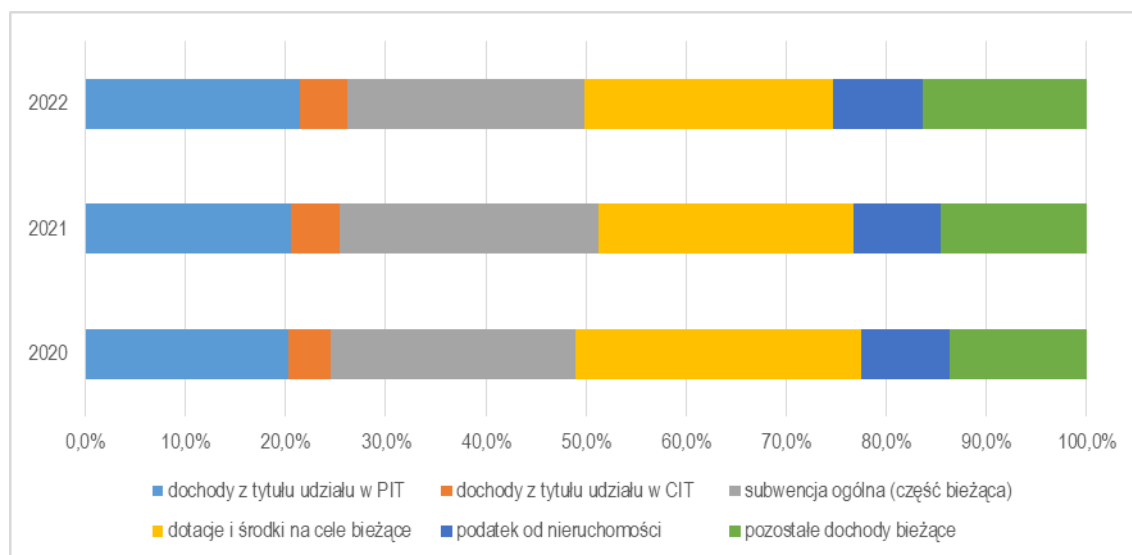
Podstawowe źródło danych², dotyczących wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022, stanowiły sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków tych jednostek, sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Opracowanie nie zawiera danych dotyczących ubytku w dochodach, będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 oraz wydatków bieżących poniesionych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

² Obliczenia zostały wykonane w oparciu o sprawozdania jednostek samorządu terytorialnego za 2020 r. według stanu bazy na dzień 19 marca 2021 r., za 2021 r. według stanu bazy na dzień 21 marca 2022 r. i za 2022 r. według stanu bazy na dzień 24 marca 2023 r. Dane nie uwzględniają korekt nadesłanych po tych terminach. Wielkości ujęto w zaokrągleniu do miliona złotych, na skutek czego powstały niewielkie rozbieżności w prezentowanych danych liczbowych.

Część I Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022

W strukturze dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r. największy udział stanowiły: dotacje i środki na cele bieżące – 24,9%, subwencja ogólna (część bieżąca) – 23,6% oraz dochody z tytułu udziału w PIT – 21,4%.

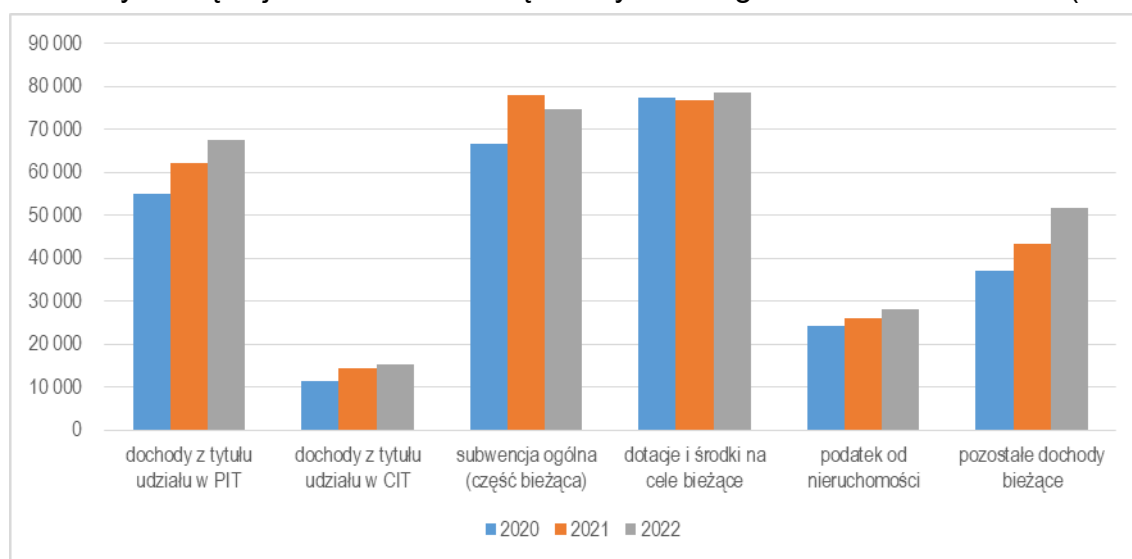
Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	304 930	333 409	345 673	109,5%	109,3%	103,7%
Dochody bieżące, z tego:	271 873	300 733	315 751	107,3%	110,6%	105,0%
dochody z tytułu udziału w PIT	55 078	62 081	67 643	98,1%	112,7%	109,0%
dochody z tytułu udziału w CIT	11 325	14 300	15 154	103,9%	126,3%	106,0%
subwencja ogólna (część bieżąca)	66 738	78 032	74 645	108,6%	116,9%	95,7%
dotacje i środki na cele bieżące	77 454	76 836	78 599	118,5%	99,2%	102,3%
podatek od nieruchomości	24 216	26 117	28 058	103,9%	107,9%	107,4%
pozostałe dochody bieżące	37 062	43 366	51 652	102,4%	117,0%	119,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

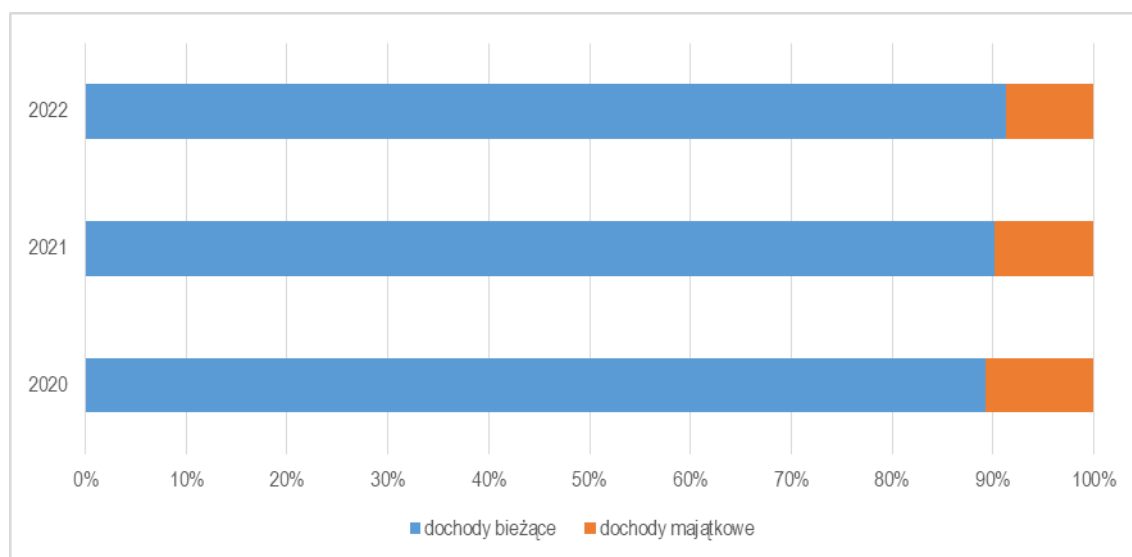
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 5,0%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 10,6%, podczas gdy dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 3,7% i o 9,3%.

Dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r., w porównaniu z 2021 r., prawie wszystkie źródła dochodów bieżących wykazywały wzrost, m.in. wyższą dynamikę dochodów bieżących jednostki samorządu terytorialnego uzyskały z dochodów z tytułu udziału w PIT (109,0%).

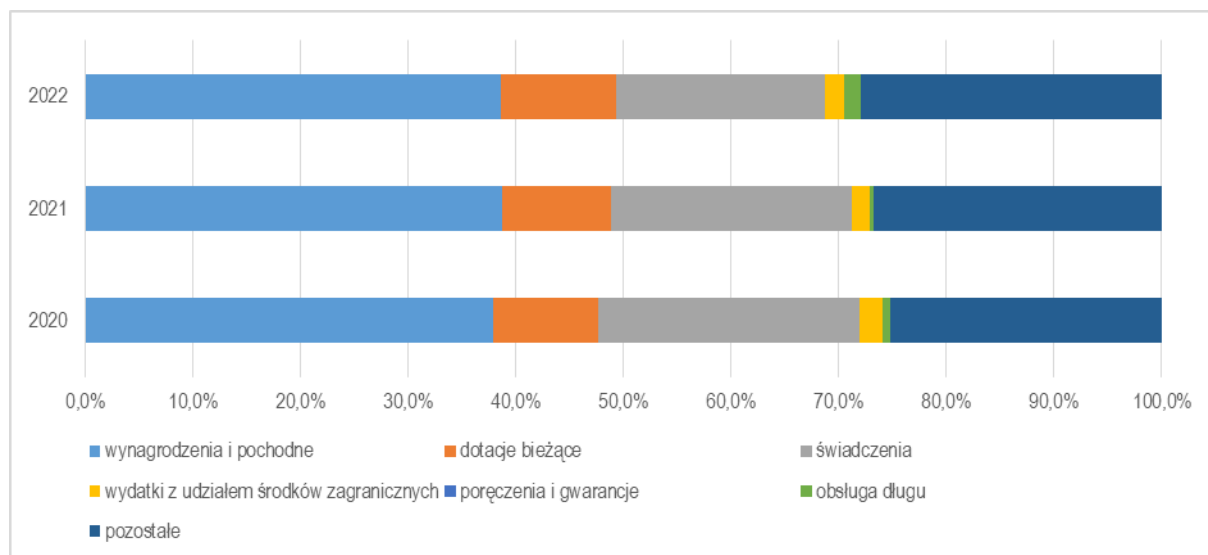
Struktura dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2020-2022

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r. wyniósł 91,3%.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022

W 2022 r. w strukturze wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego przeważały wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 38,6% oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 19,4%. Wydatki te stanowiły łącznie 58,0% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

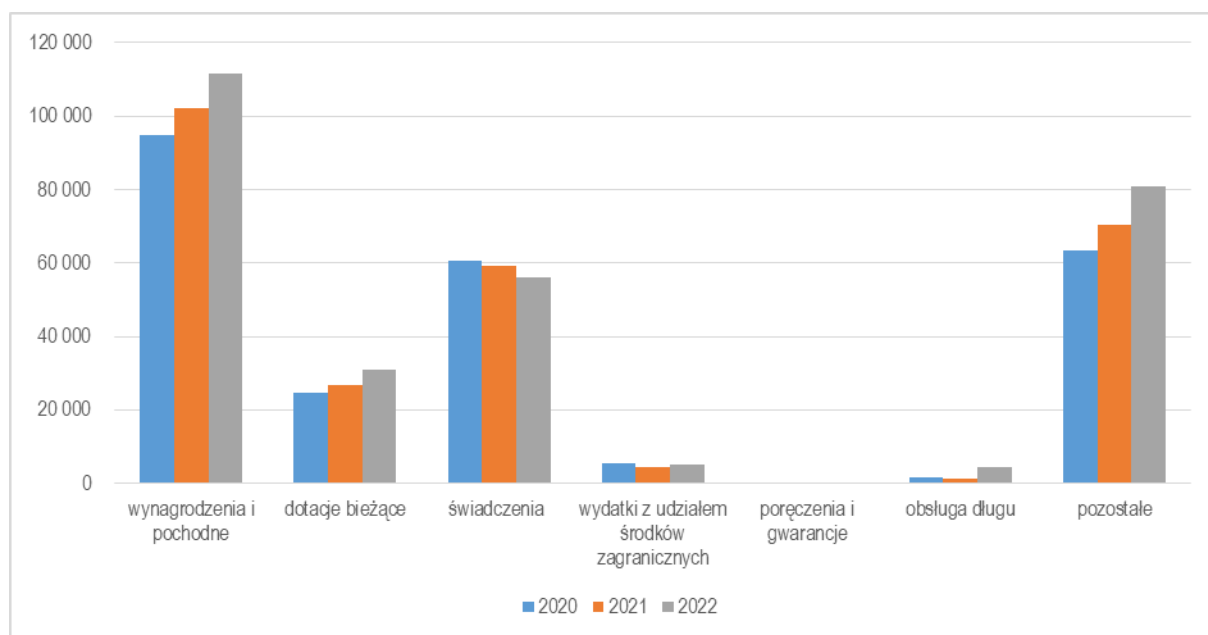
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki bieżące, z tego:	250 489	264 127	288 950	109,3%	105,4%	109,4%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	94 829	102 172	111 441	107,3%	107,7%	109,1%
dotacje na zadania bieżące	24 586	26 743	30 878	106,0%	108,8%	115,5%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	60 563	59 207	55 970	119,6%	97,8%	94,5%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 upf	5 543	4 510	5 268	130,9%	81,4%	116,8%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	21	32	44	63,6%	152,4%	137,5%
wydatki na obsługę długu	1 638	1 187	4 321	80,5%	72,5%	364,0%
pozostałe wydatki bieżące	63 309	70 275	81 028	104,3%	111,0%	115,3%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki bieżące wzrosły o 9,4%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. wzrosły o 5,4%.

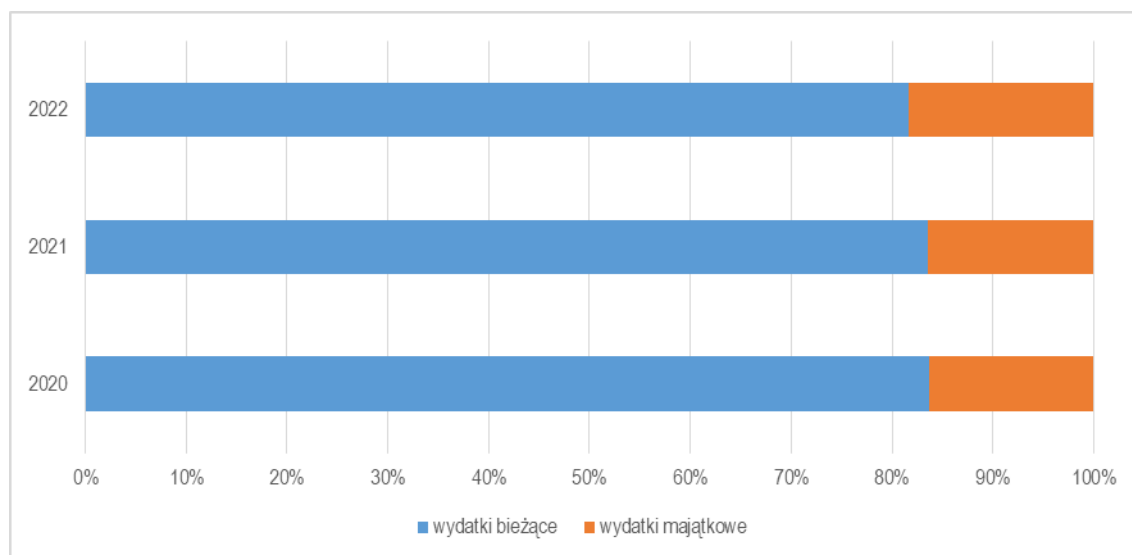
W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., najwyższa dynamika wydatków bieżących dotyczyła wydatków na obsługę długu (364,0%).

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które stanowiły 38,6% wydatków bieżących, zostały zrealizowane w kwocie o 9,1% wyższej niż wydatki z tego tytułu wykonane w roku 2021.

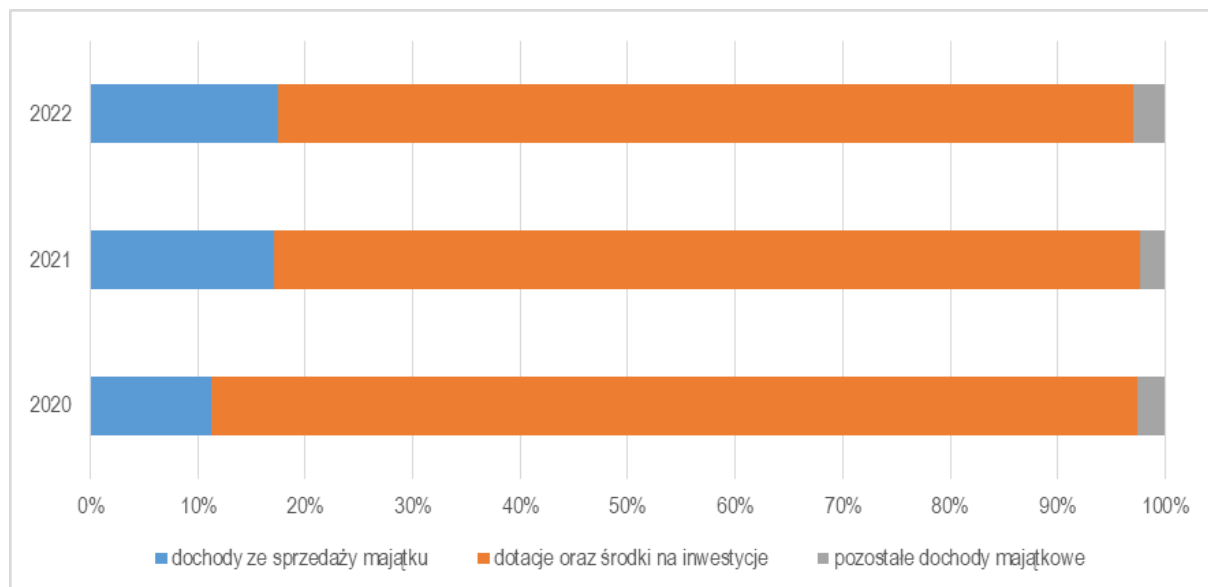
Struktura wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego w podziale na wydatki bieżące i majątkowe w latach 2020-2022

W 2022 r. wydatki bieżące stanowiły 81,7% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022

W 2022 r. w strukturze dochodów majątkowych największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje – 79,5%. Udział dochodów ze sprzedaży majątku w 2022 r. wyniósł natomiast 17,5%.

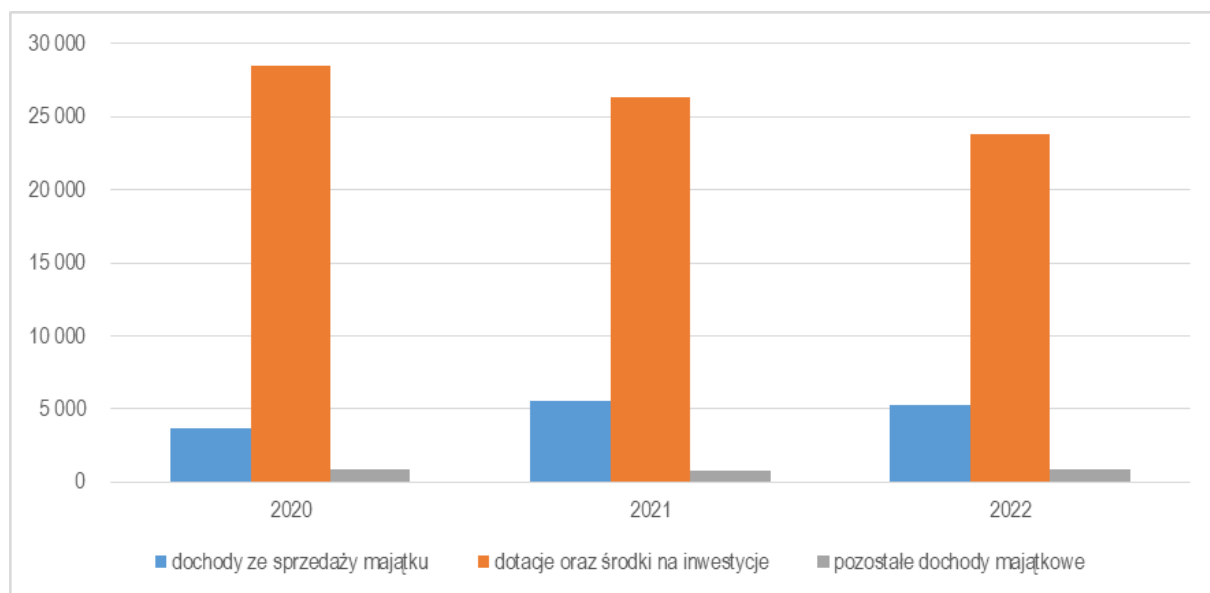
Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dochody majątkowe, z tego:	33 057	32 676	29 922	131,2%	98,8%	91,6%
dochody ze sprzedaży majątku	3 687	5 575	5 251	117,4%	151,2%	94,2%
dotacje oraz środki na inwestycje	28 511	26 319	23 779	133,8%	92,3%	90,3%
pozostałe dochody majątkowe	859	782	892	116,1%	91,0%	114,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody majątkowe zmniejszyły się o 8,4%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. były niższe o 1,2%.

Dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe, w tym:	48 752	51 840	64 902	95,5%	106,3%	125,2%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	46 633	48 099	60 306	95,2%	103,1%	125,4%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe zwiększyły się o 25,2%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zwiększyły się o 6,3%, zaś wydatki inwestycyjne odpowiednio zwiększyły się o 25,4% i 3,1%.

5. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Dochody, wydatki oraz wynik jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 w podziale na dochody oraz wydatki bieżące i majątkowe (w mln zł)

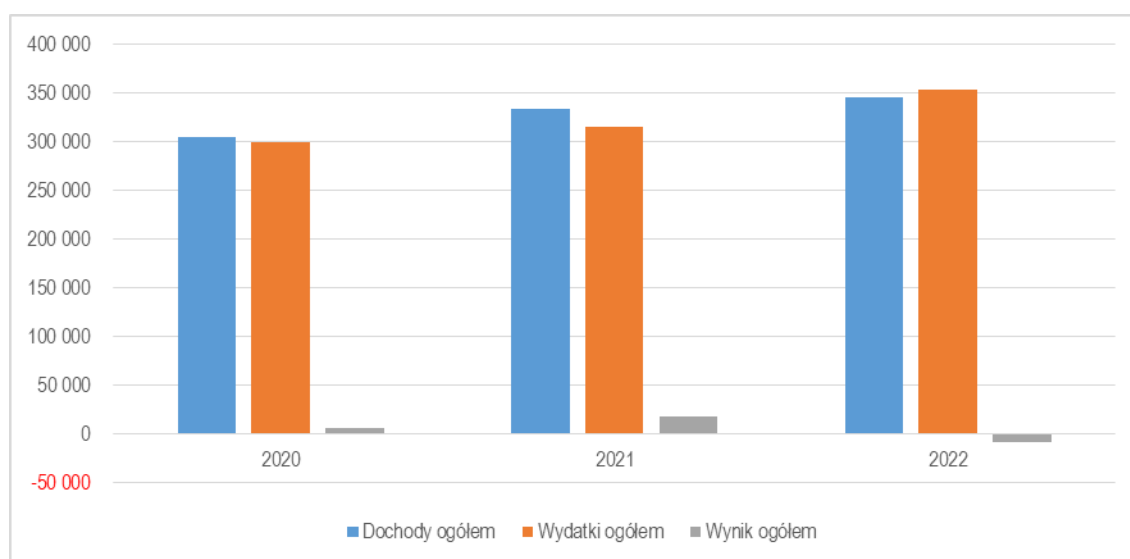
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	304 930	333 409	345 673	109,5%	109,3%	103,7%
I.1 Dochody bieżące	271 873	300 733	315 751	107,3%	110,6%	105,0%
I.2 Dochody majątkowe	33 057	32 676	29 922	131,2%	98,8%	91,6%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	299 241	315 967	353 853	106,8%	105,6%	112,0%
II.1 Wydatki bieżące	250 489	264 127	288 950	109,3%	105,4%	109,4%
II.2 Wydatki majątkowe	48 752	51 840	64 902	95,5%	106,3%	125,2%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	5 689	17 442	-8 180			
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	21 384	36 606	26 801			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	21 627	36 619	27 045			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-243	-12	-244			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-15 695	-19 164	-34 980			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	7,9%	12,2%	8,5%			

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się deficytem w wysokości 8 180 mln zł. Wynik majątkowy w latach 2020-2022 (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) jednostek zamknął się deficytem, przy czym deficyt w roku 2022 był większy niż w roku 2021 o 15 816 mln zł.

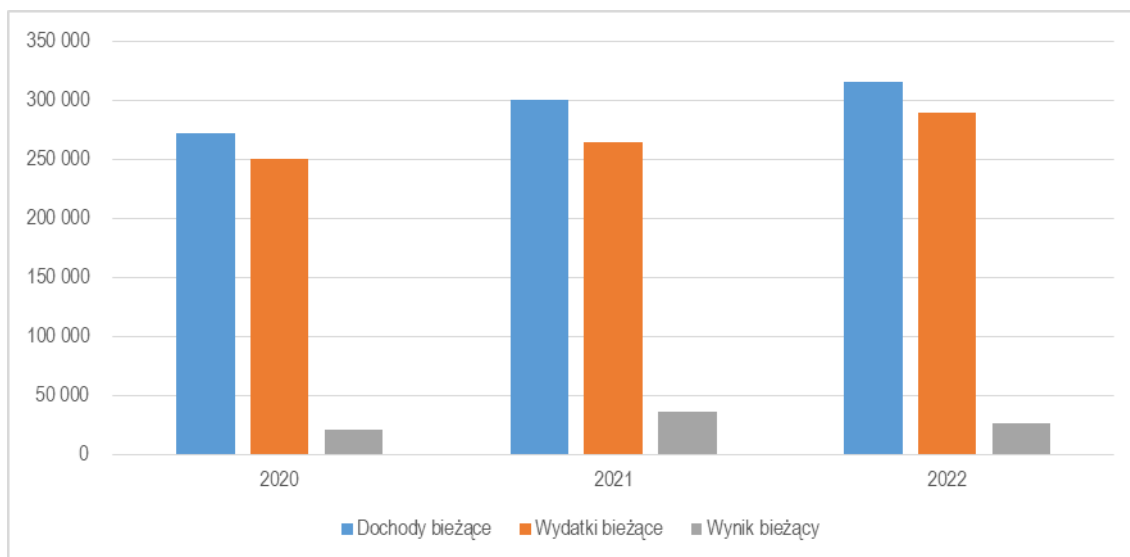
W latach 2020-2022 dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących.

Dochody, wydatki i wynik ogółem jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

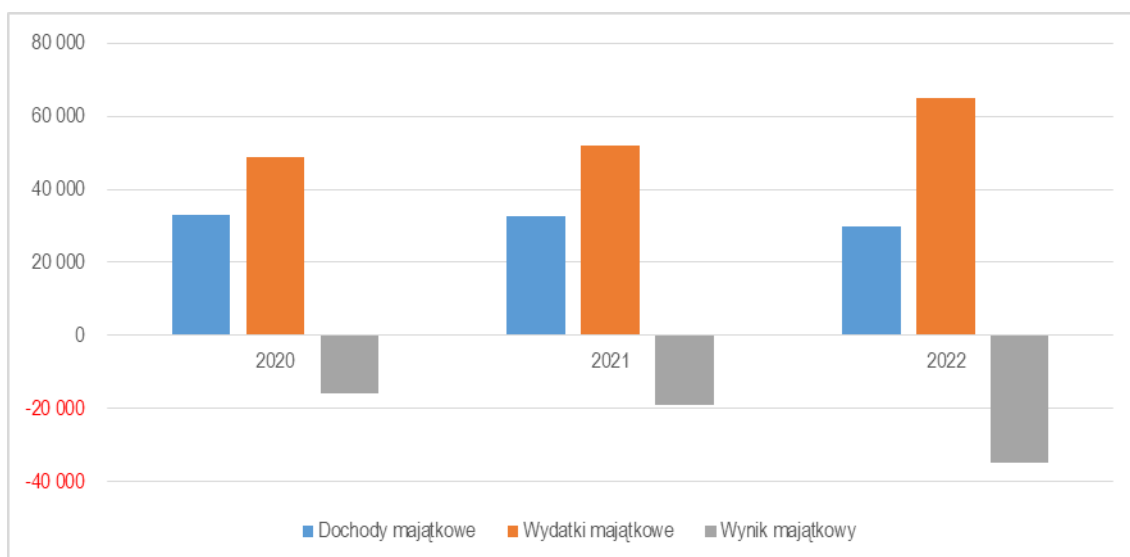
Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem w roku 2022 wyniosły 345 673 mln zł, zaś wydatki ogółem wyniosły 353 853 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 roku dochody bieżące jednostek samorządu terytorialnego były wyższe od wydatków bieżących o 26 801 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 64 902 mln zł, z czego 29 922 mln zł, tj. 46,1%, mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby jednostek samorządu terytorialnego według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Dodatni wynik bieżący	2 770	2 800	2 730
Ujemny wynik bieżący	37	7	77

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

Liczba jednostek wykazujących ujemny wynik bieżący w 2022 r. wyniosła 77 i była większa w porównaniu do 2021 r. o 70 jednostek.

W dalszej części opracowania przeanalizowano dane z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w podziale na gminy, powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa.

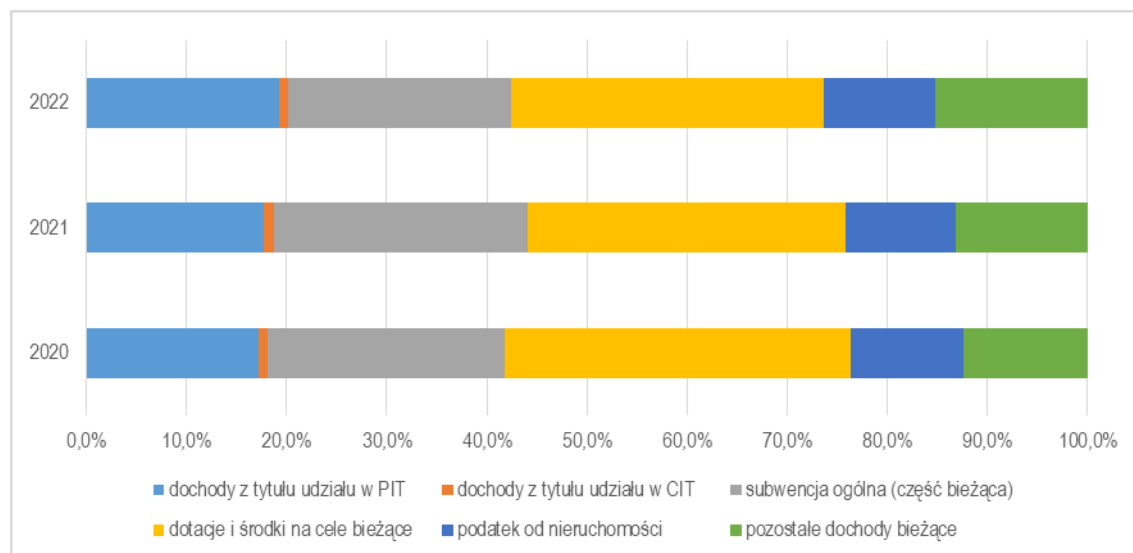
Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiono w załącznikach.

Część II

Wykonanie budżetów gmin

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących gmin w latach 2020-2022

W strukturze dochodów bieżących gmin w 2022 r. największy udział stanowiły: dotacje i środki na cele bieżące – 31,3%, subwencja ogólna (część bieżąca) – 22,2%, dochody z tytułu udziału w PIT – 19,2%. Pozostałe dochody bieżące stanowiły 15,2% dochodów bieżących gmin.

Dochody bieżące gmin w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

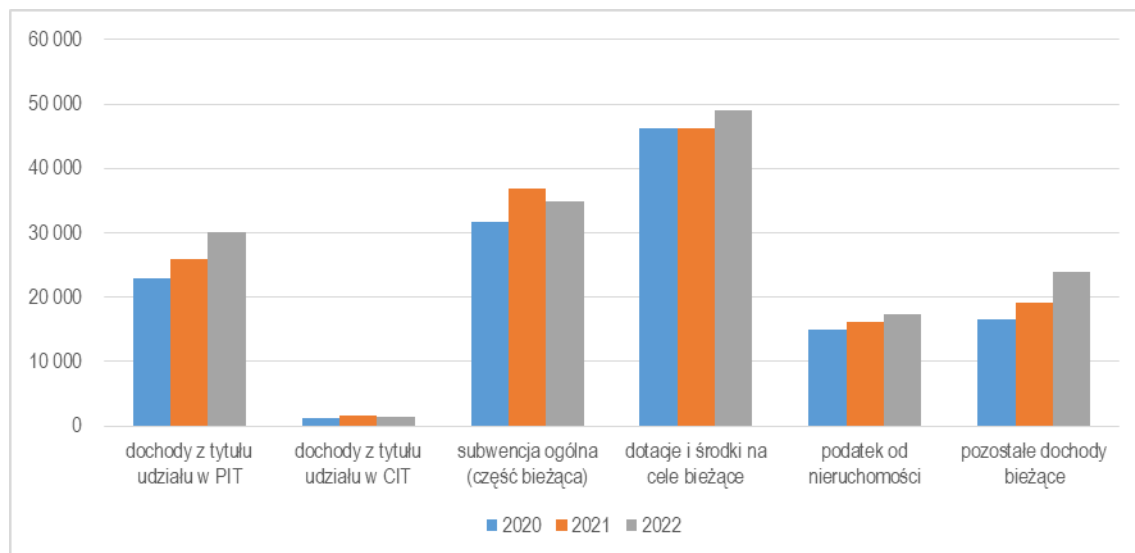
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	149 090	163 484	171 813	110,2%	109,7%	105,1%
Dochody bieżące, z tego:	133 620	145 988	156 960	107,9%	109,3%	107,5%
dochody z tytułu udziału w PIT	22 980	25 885	30 140	98,9%	112,6%	116,4%
dochody z tytułu udziału w CIT	1 187	1 604	1 512	114,5%	135,1%	94,3%
subwencja ogólna (część bieżąca)	31 612	36 895	34 903	103,9%	116,7%	94,6%
dotacje i środki na cele bieżące	46 244	46 248	49 061	116,9%	100,0%	106,1%
podatek od nieruchomości	14 989	16 127	17 448	105,0%	107,6%	108,2%
pozostałe dochody bieżące	16 608	19 228	23 896	108,5%	115,8%	124,3%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

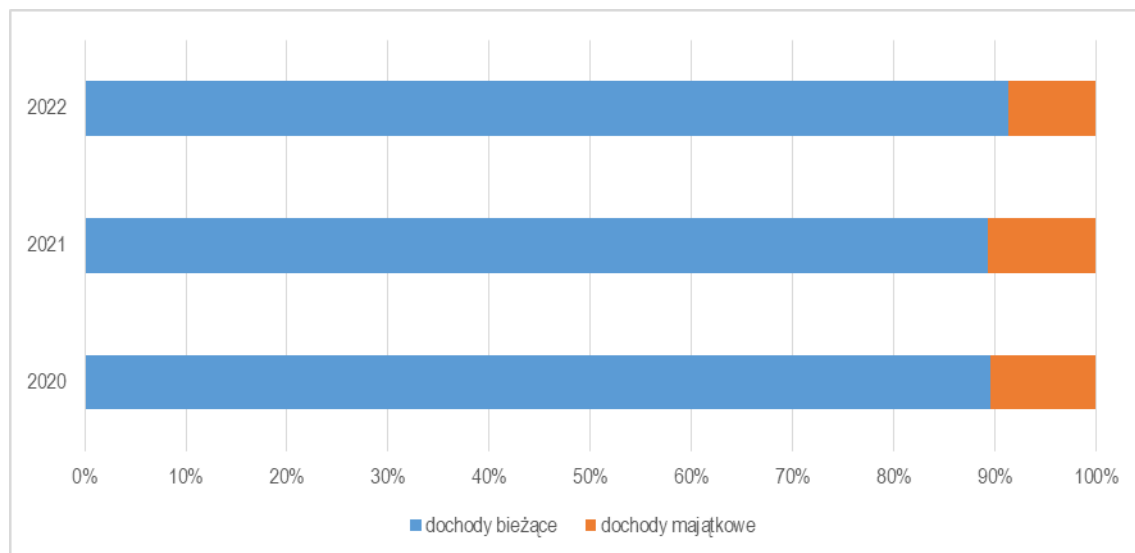
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody bieżące gmin wzrosły o 7,5%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 9,3%, natomiast dochody ogółem wzrosły odpowiednio o 5,1% i o 9,7%.

W 2022 r. dochody gmin z tytułu udziału w PIT wzrosły o 16,4%, a z tytułu podatku od nieruchomości o 8,2%.

Dochody bieżące gmin w latach 2020-2022 (w mln zł)

Struktura dochodów ogółem gmin w podziale na bieżące i majątkowe w latach 2020-2022

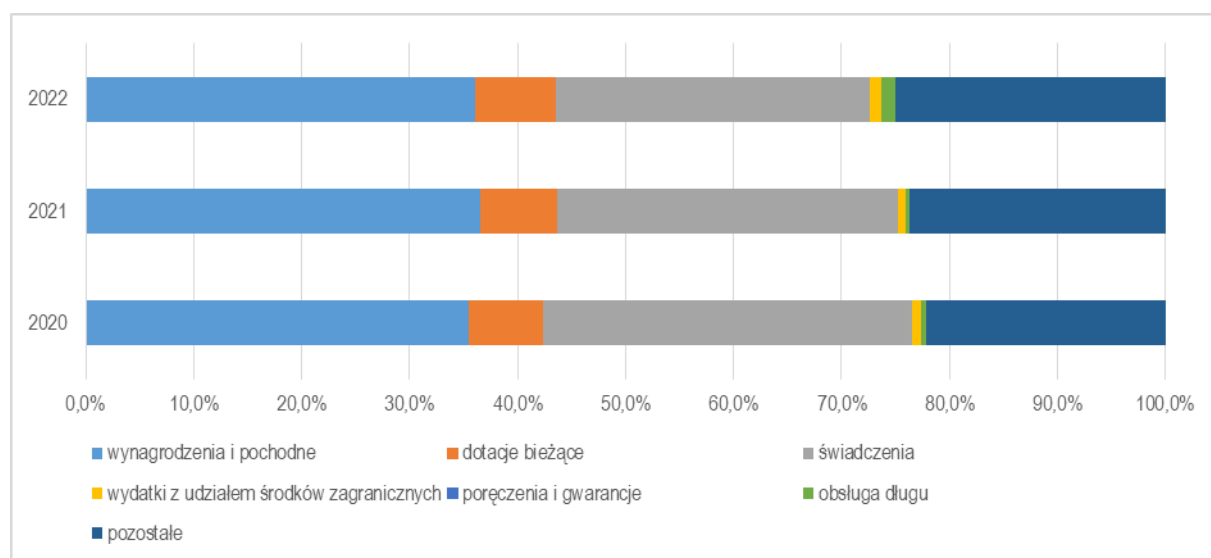

Udział dochodów bieżących gmin w strukturze dochodów ogółem gmin zwiększył się z 89,3% w 2021 r. do 91,4% w 2022 r.

2. Wydatki bieżące

Rysunek przedstawia strukturę wydatków bieżących gmin w latach 2020-2022, na którą składają się m.in. wynagrodzenia oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych.

Struktura wydatków bieżących gmin w latach 2020-2022

W strukturze wydatków bieżących gmin w 2022 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne – 36,1% oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 29,1%. Wydatki gmin w tych grupach stanowiły łącznie 65,2% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące gmin w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki bieżące, z tego:	122 465	129 536	143 541	108,9%	105,8%	110,8%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	43 484	47 266	51 772	105,2%	108,7%	109,5%
dotacje na zadania bieżące	8 433	9 311	10 667	104,9%	110,4%	114,6%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	41 804	40 860	41 749	118,0%	97,7%	102,2%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	1 085	847	1 572	118,7%	78,1%	185,6%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	3	4	4	50,0%	133,3%	100,0%
wydatki na obsługę długu	669	481	1 812	80,5%	71,9%	376,7%
pozostałe wydatki bieżące	26 987	30 766	35 964	104,1%	114,0%	116,9%

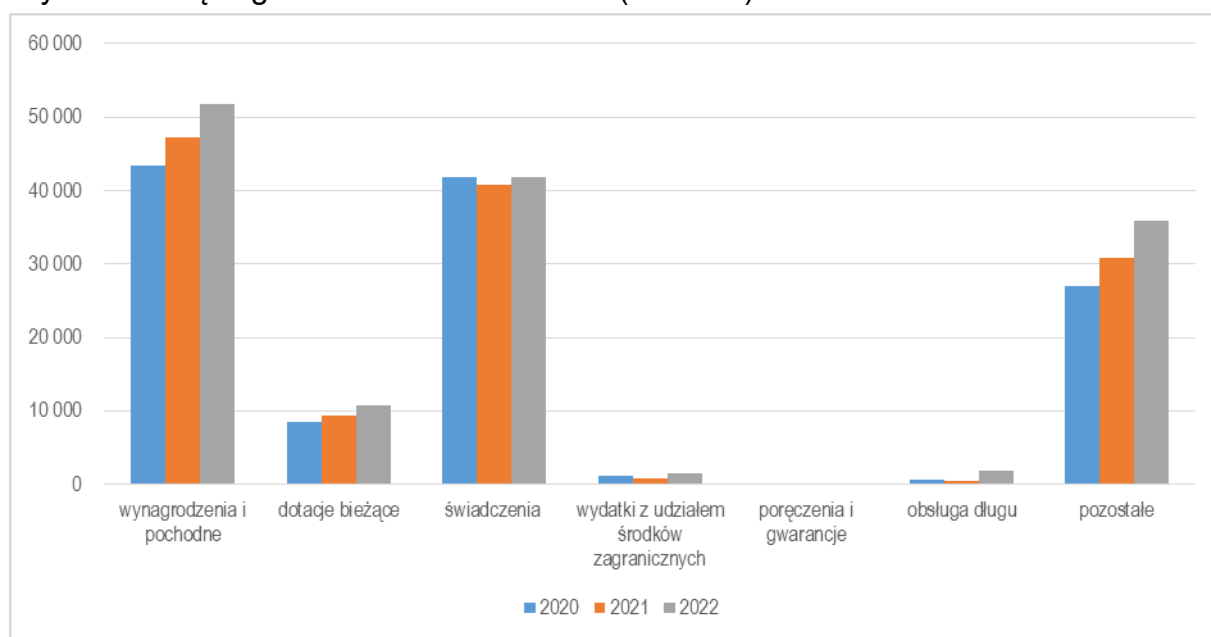
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

Wydatki bieżące wykonane w roku 2022 wyniosły 143 541 mln zł i były wyższe w porównaniu do roku 2021 o 14 005 mln zł.

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki bieżące gmin wzrosły o 10,8%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 5,8%.

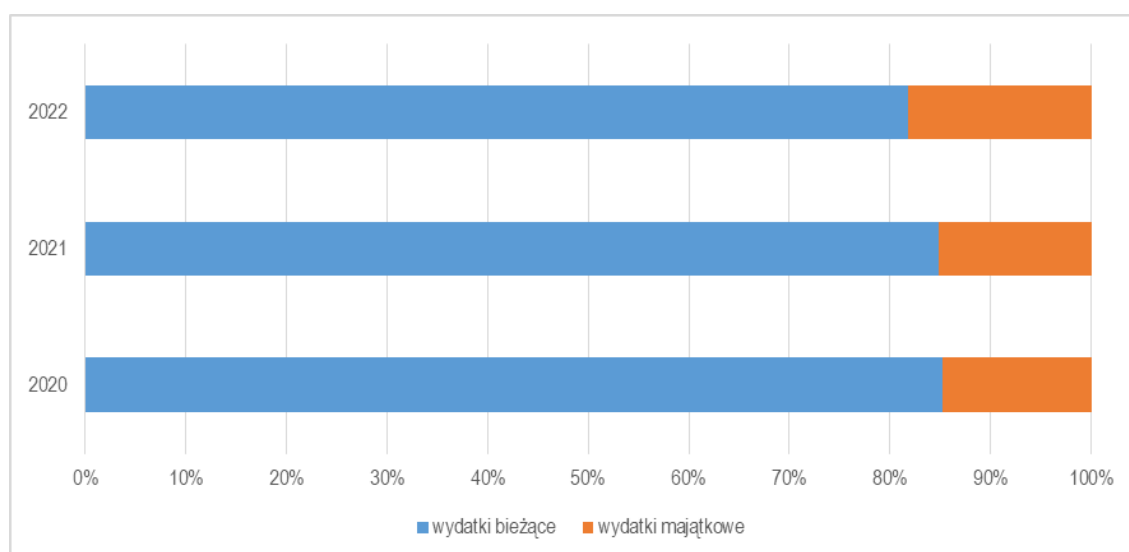
Wśród wydatków bieżących gmin w 2022 r., największe tempo wzrostu wykazują wydatki na obsługę długu. W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., wykonanie wydatków z tego tytułu było wyższe o 276,7%.

Wydatki bieżące gmin w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które w strukturze wydatków bieżących stanowiły 36,1%, w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 9,5%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 8,7%.

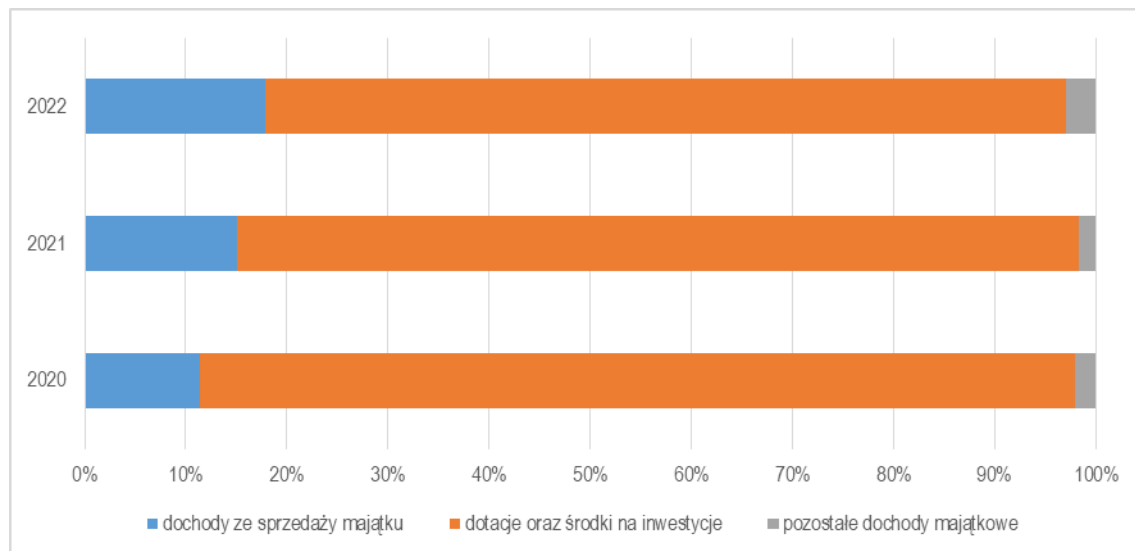
Wydatki bieżące i wydatki majątkowe gmin w latach 2020-2022

W strukturze wydatków ogółem wydatki bieżące w roku 2022 stanowiły 81,8%.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych gmin w latach 2020-2022

W strukturze wykonanych dochodów majątkowych gmin w 2022 r. największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje - 79,2%.

Dochody majątkowe gmin w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

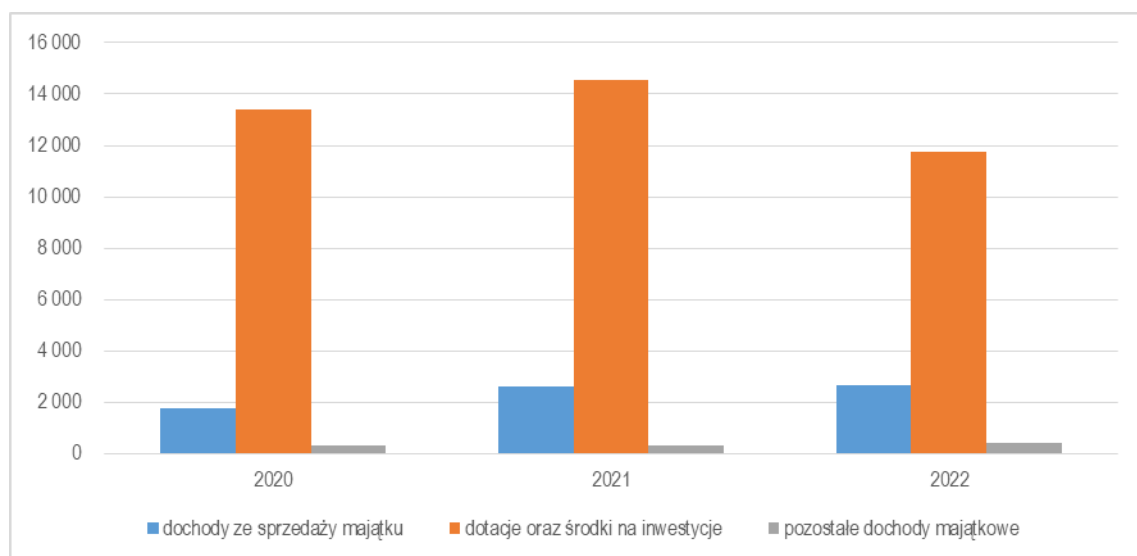
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dochody majątkowe, z tego:	15 471	17 496	14 853	136,1%	113,1%	84,9%
dochody ze sprzedaży majątku	1 766	2 634	2 653	113,4%	149,2%	100,7%
dotacje oraz środki na inwestycje	13 391	14 568	11 774	141,0%	108,8%	80,8%
pozostałe dochody majątkowe	314	294	426	99,7%	93,6%	144,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody majątkowe zmniejszyły się o 15,1%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. wzrosły o 13,1%. W kategorii dochody ze sprzedaży majątku dochody gmin zwiększyły się w 2022 r., w porównaniu do roku 2021, o 0,7%, natomiast dotacje oraz środki na inwestycje zmniejszyły się o 19,2%.

W relacji roku 2021 do roku 2020 odnotowano wzrost w powyższych kategoriach, odpowiednio o 49,2% oraz o 8,8%.

Dochody majątkowe gmin w latach 2020-2022 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe gmin w latach 2020-2022 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe, w tym:	21 252	23 253	31 960	92,8%	109,4%	137,4%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	20 715	21 782	30 517	92,3%	105,2%	140,1%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe były wyższe o 37,4%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. były wyższe o 9,4%, natomiast wydatki inwestycyjne w 2022 r., w odniesieniu do 2021 r., były wyższe o 40,1%, a w 2021 r., w stosunku do 2020 r. były wyższe o 5,2%.

W strukturze wydatków ogółem wydatki majątkowe stanowiły 18,2%.

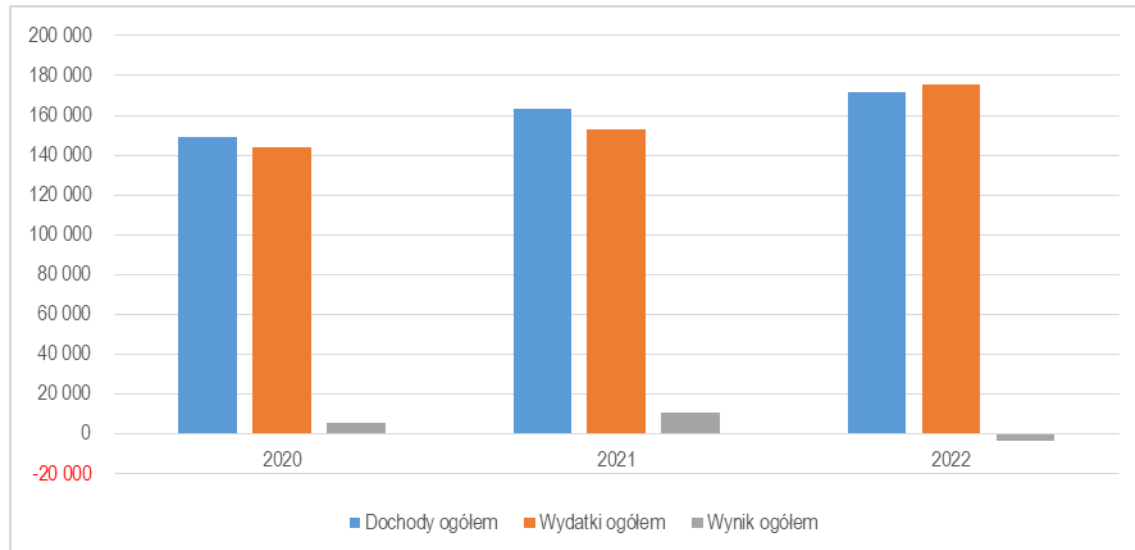
5. Wynik budżetów gmin

W poniższym zestawieniu przedstawiono dochody, wydatki oraz wynik gmin w podziale na bieżący i majątkowy w latach 2020-2022 (w mln zł).

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	149 090	163 484	171 813	110,2%	109,7%	105,1%
I.1 Dochody bieżące	133 620	145 988	156 960	107,9%	109,3%	107,5%
I.2 Dochody majątkowe	15 471	17 496	14 853	136,1%	113,1%	84,9%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	143 717	152 789	175 501	106,2%	106,3%	114,9%
II.1 Wydatki bieżące	122 465	129 536	143 541	108,9%	105,8%	110,8%
II.2 Wydatki majątkowe	21 252	23 253	31 960	92,8%	109,4%	137,4%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	5 373	10 695	-3 688			
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	11 155	16 452	13 419			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	11 196	16 464	13 572			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-41	-12	-152			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-5 781	-5 757	-17 107			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	8,3%	11,3%	8,5%			

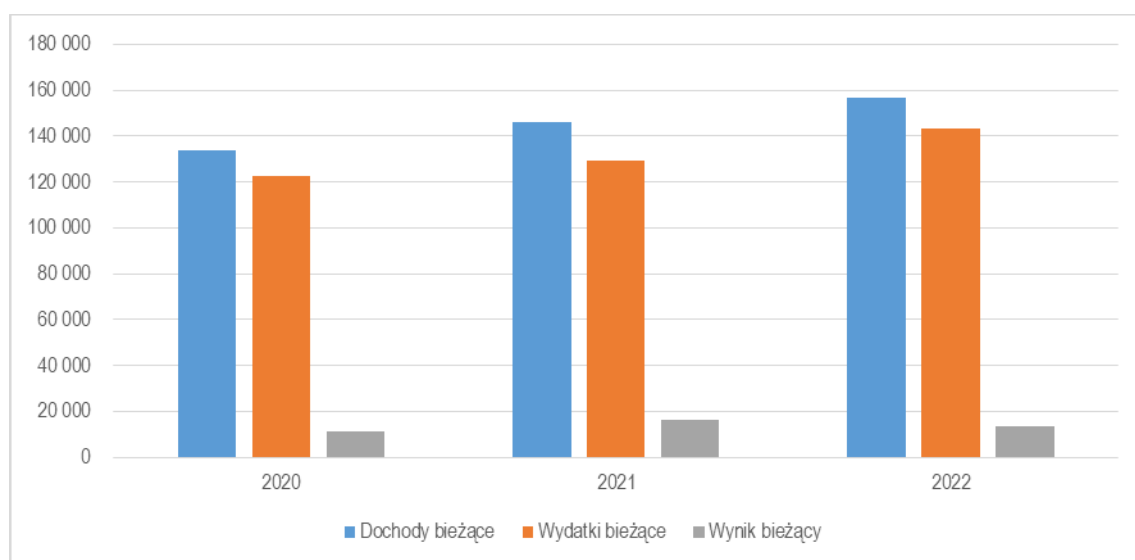
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

Dochody, wydatki i wynik ogółem gmin w latach 2020–2022 (w mln zł)

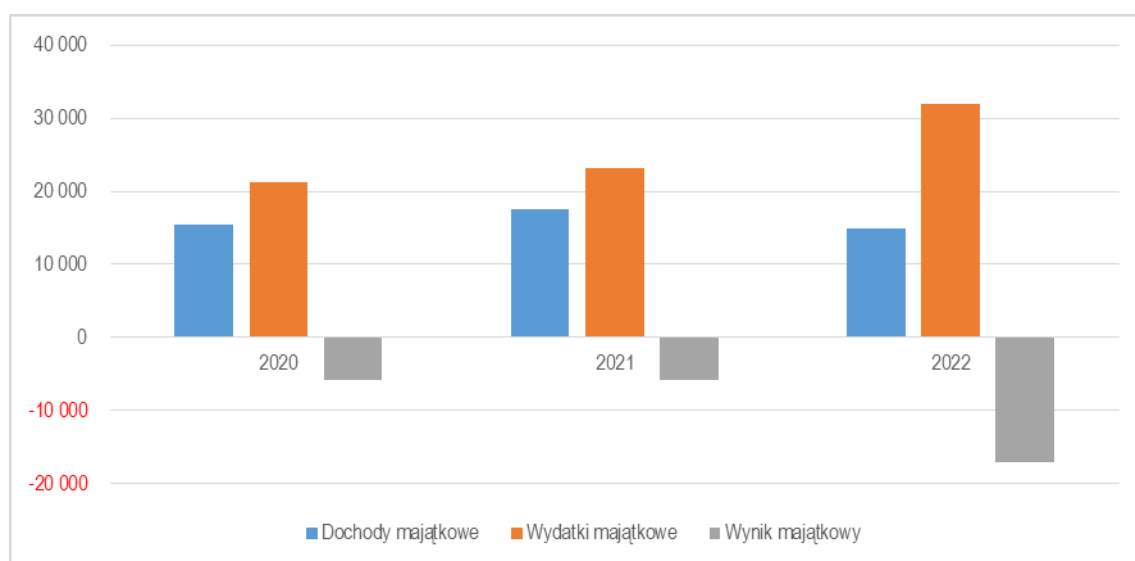
W 2022 r. gminy zamknęły budżety deficytem w wysokości 3 688 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący gmin w latach 2020–2022 (w mln zł)

Nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w gminach w 2022 r. w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 3 033 mln zł, tj. o 18,4%.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy gmin w latach 2020–2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki majątkowe gmin zostały zrealizowane na poziomie 31 960 mln zł, z czego 14 853 mln zł, tj. 46,5% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych. W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., dochody majątkowe były niższe o 15,1%, natomiast wydatki majątkowe były wyższe o 37,4%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby gmin według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2020-2022.

Liczba gmin wg osiągniętego wyniku bieżącego

	2020	2021	2022
Dodatni wynik bieżący	2 379	2 404	2 354
Ujemny wynik bieżący	32	7	57

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów gmin za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

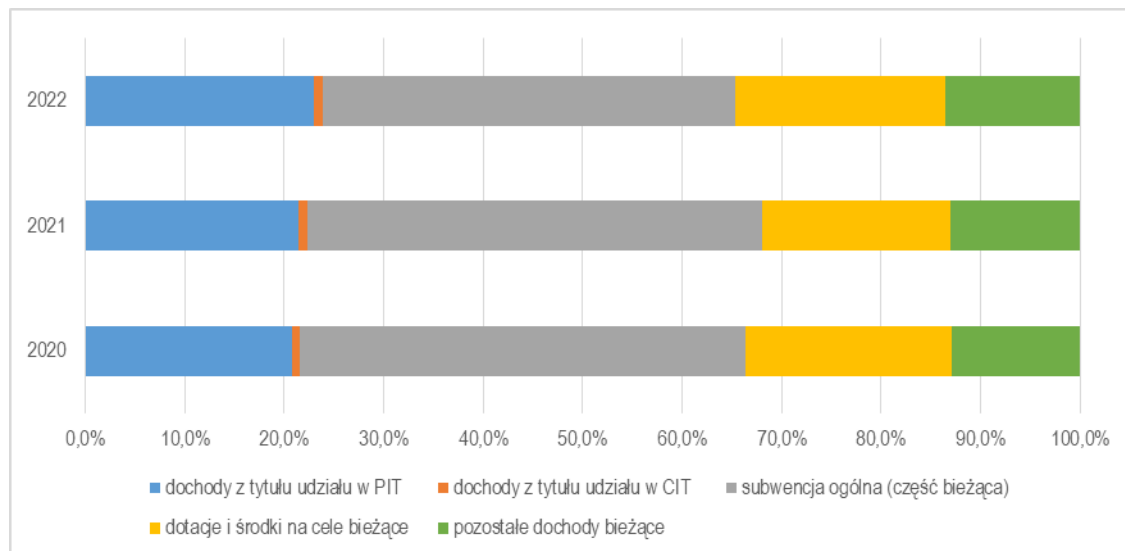
Liczba jednostek wykazujących dodatni wynik bieżący zmniejszyła się w 2022 r., w porównaniu do 2021 r., o 50 gmin.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów, dotyczące poszczególnych gmin, przedstawiono w załącznikach.

Część III Wykonanie budżetów powiatów

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących powiatów w latach 2020-2022

W strukturze dochodów bieżących powiatów w 2022 r., największy udział stanowiły: subwencja ogólna (część bieżąca) – 41,4%, dochody z tytułu udziału w PIT – 23,0% oraz dotacje i środki na cele bieżące – 21,2%.

Dochody bieżące powiatów w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

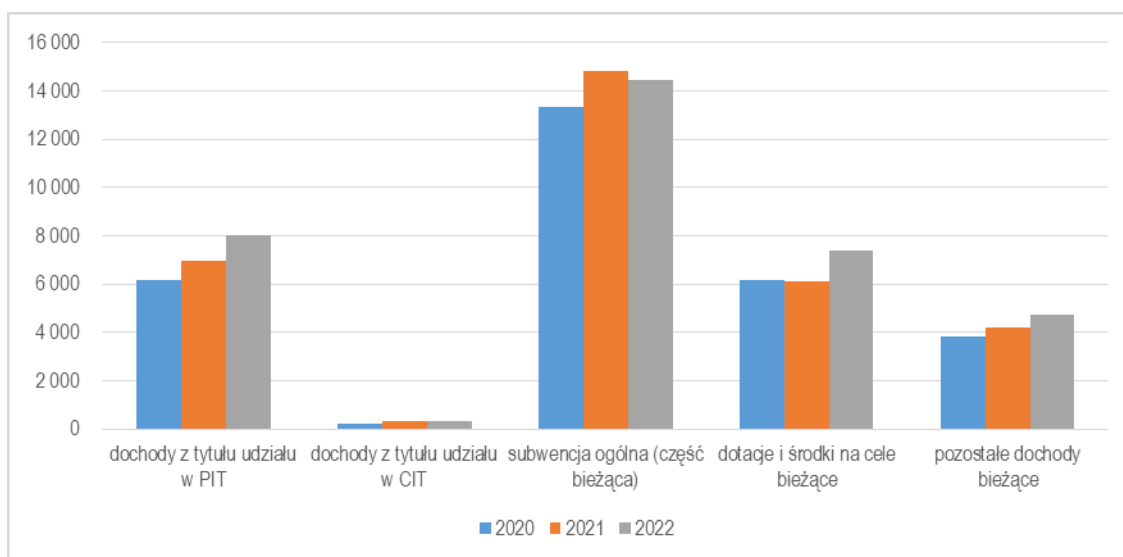
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	34 569	36 053	39 020	112,6%	104,3%	108,2%
Dochody bieżące, z tego:	29 738	32 458	34 882	109,7%	109,1%	107,5%
dochody z tytułu udziału w PIT	6 173	6 940	8 009	98,7%	112,4%	115,4%
dochody z tytułu udziału w CIT	241	340	314	111,1%	141,1%	92,4%
subwencja ogólna (część bieżąca)	13 334	14 844	14 435	115,6%	111,3%	97,2%
dotacje i środki na cele bieżące	6 156	6 126	7 412	113,7%	99,5%	121,0%
pozostałe dochody bieżące	3 833	4 208	4 712	104,1%	109,8%	112,0%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

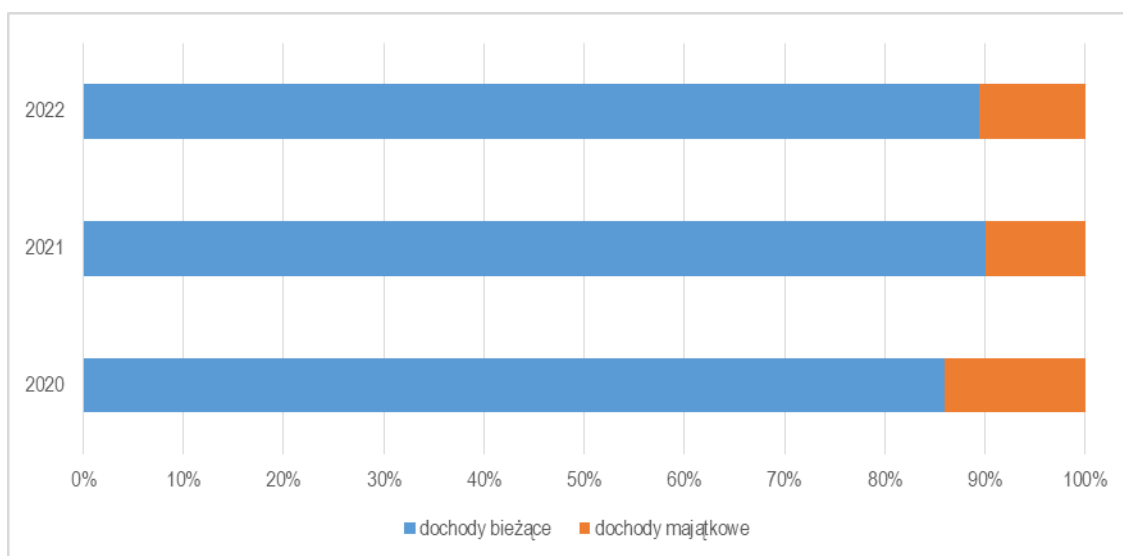
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody bieżące powiatów były wyższe o 7,5%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. wzrosły o 9,1%. Dochody ogółem były wyższe w odniesieniu do wykonanych dochodów ogółem w 2021 r. o 8,2%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. były wyższe o 4,3%.

W 2022 r. najwyższą dynamikę dochodów bieżących powiaty uzyskały z tytułu dotacji i środków na cele bieżące – 21,0% oraz z tytułu udziału w PIT – 15,4%.

Dochody bieżące powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

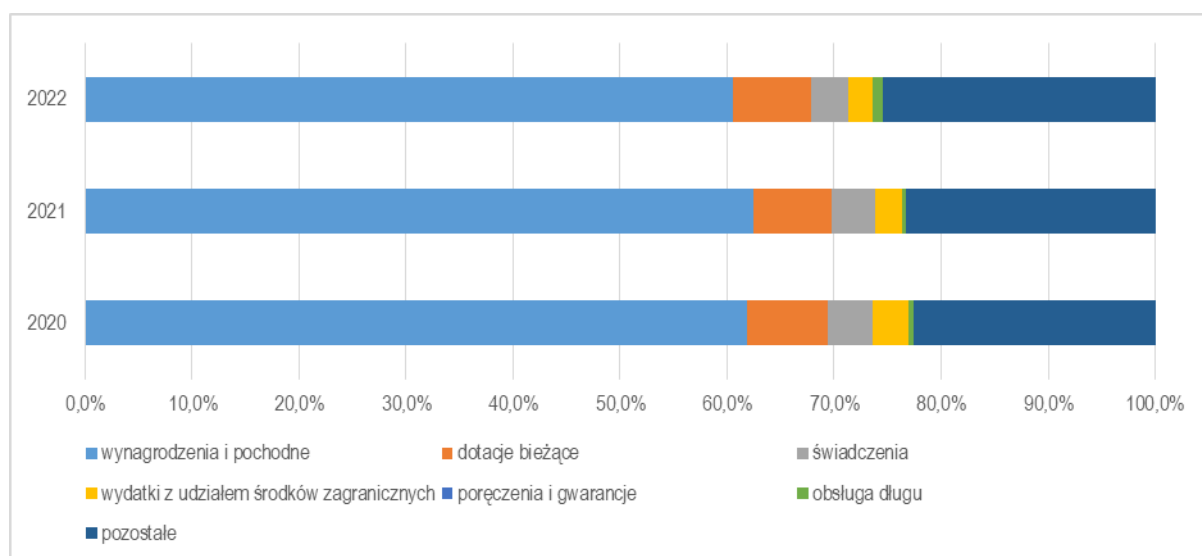
Struktura dochodów ogółem powiatów w latach 2020-2022

W strukturze dochodów ogółem powiatów udział dochodów bieżących w 2022 r. wyniósł 89,4%, natomiast zwiększył się udział dochodów majątkowych z 10,0% w 2021 r. do 10,6% w 2022 r.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących powiatów w latach 2020-2022

Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez powiaty w 2022 r. przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne – 60,5% oraz pozostałe wydatki – 25,4%. Wydatki powiatów w tych grupach stanowiły łącznie 85,9% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące powiatów w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki bieżące, z tego:	27 028	28 745	32 261	111,0%	106,4%	112,2%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	16 734	17 941	19 534	112,2%	107,2%	108,9%
dotacje na zadania bieżące	2 019	2 125	2 381	111,2%	105,3%	112,0%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 127	1 136	1 098	106,6%	100,8%	96,7%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	882	743	746	122,5%	84,2%	100,4%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	4	4	3	40,0%	100,0%	75,0%
wydatki na obsługę długu	131	87	333	72,8%	66,4%	382,8%
pozostałe wydatki bieżące	6 130	6 709	8 165	108,6%	109,4%	121,7%

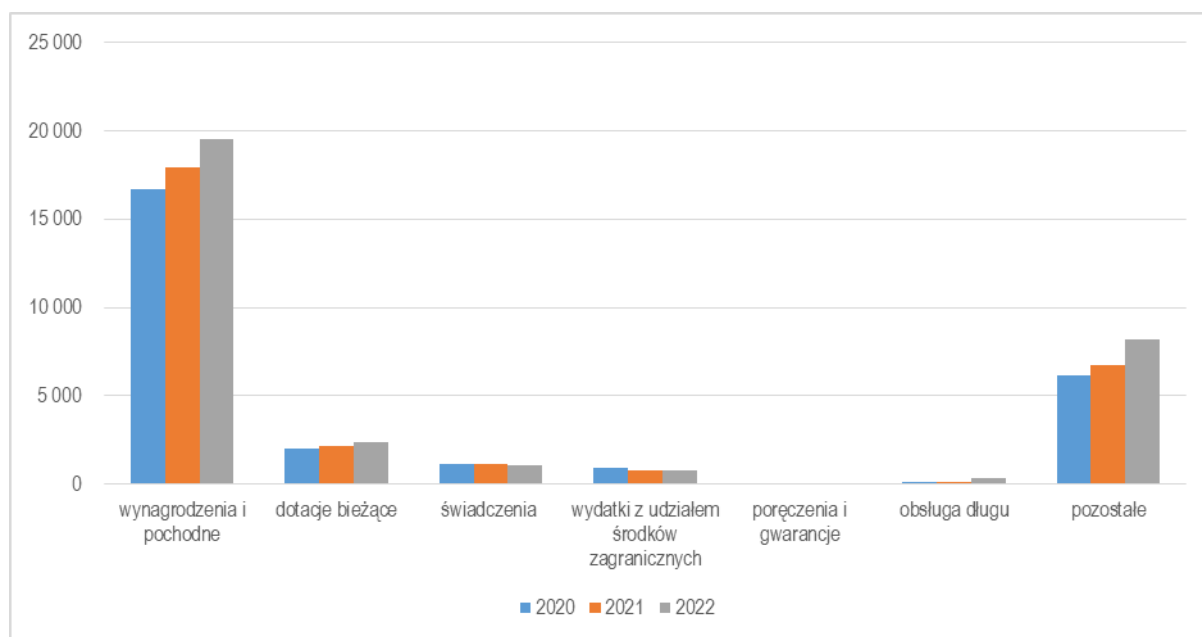
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki bieżące powiatów zwiększyły się o 12,2%, zaś w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 6,4%.

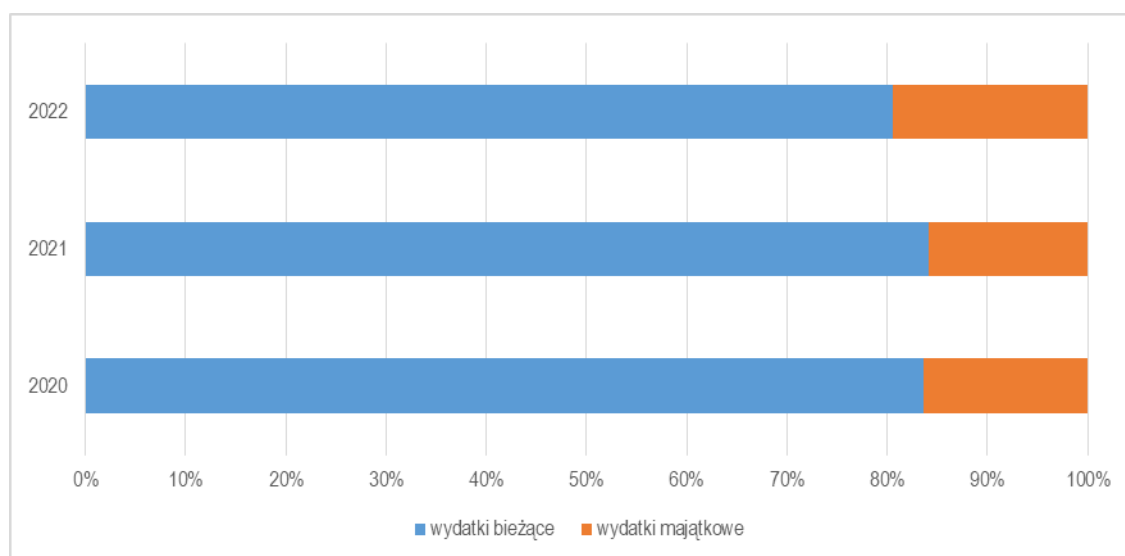
W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., najwyższa dynamika wydatków bieżących dotyczyła wydatków na obsługę długu (382,8%).

W omawianych latach zanotowano m.in. wzrost wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane. Wykonanie wydatków z tego tytułu w 2022 r. było wyższe o 8,9% w porównaniu do 2021 r. i o 7,2% w odniesieniu 2021 r. do 2020 r.

Wydatki bieżące powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

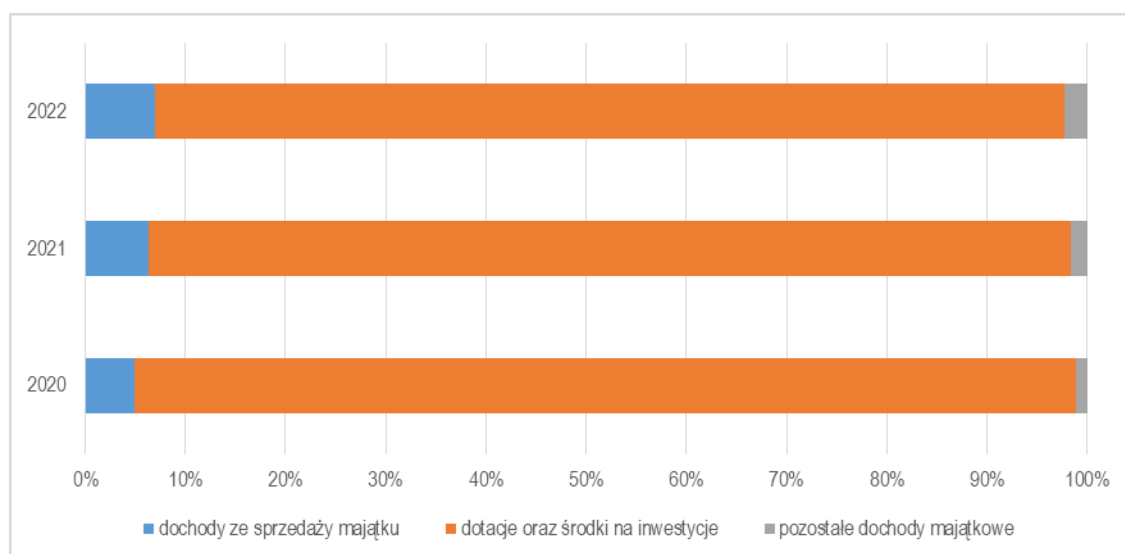
Struktura wydatków ogółem powiatów w latach 2020-2022

W 2022 r. udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem powiatów zmniejszył się w porównaniu do 2021 r. z 84,1% do 80,6%.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych powiatów w latach 2020-2022

W dochodach majątkowych powiatów największy udział stanowiły w 2022 r. dotacje oraz środki na inwestycje – 90,7%.

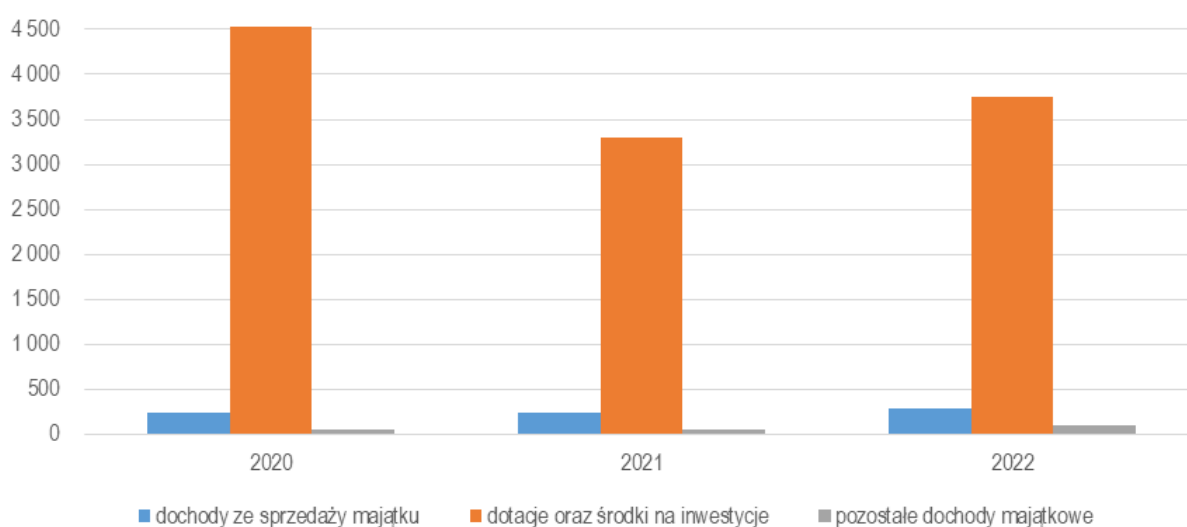
Dochody majątkowe powiatów w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dochody majątkowe, z tego:	4 830	3 595	4 139	134,8%	74,4%	115,1%
dochody ze sprzedaży majątku	243	231	290	218,9%	95,1%	125,5%
dotacje oraz środki na inwestycje	4 534	3 305	3 754	131,7%	72,9%	113,6%
pozostałe dochody majątkowe	53	59	95	176,7%	111,3%	161,0%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r. dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie wyższym niż w 2021 r. o 15,1%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. były niższe o 25,6%.

Dochody majątkowe powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe powiatów w latach 2020-2022 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe, w tym:	5 286	5 428	7 743	99,9%	102,7%	142,6%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	5 196	5 324	7 659	99,6%	102,5%	143,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe powiatów zwiększyły się o 42,6%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zwiększyły się o 2,7%. Wydatki inwestycyjne w roku 2022 zwiększyły się w stosunku do roku 2021 o 43,9%, zaś w porównaniu z 2021 r. do 2020 r. zwiększyły się o 2,5%.

5. Wynik budżetów powiatów

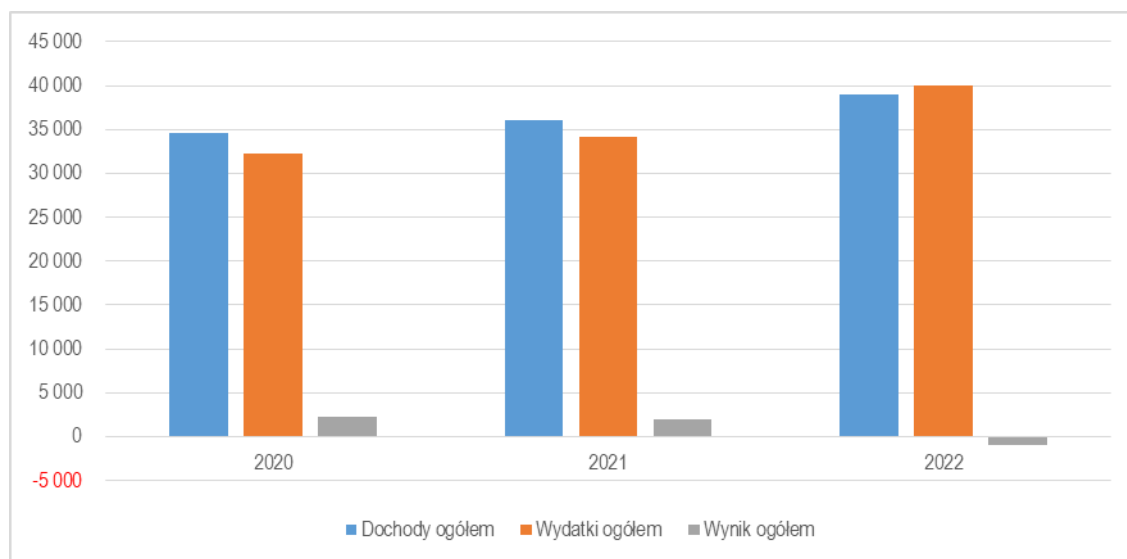
Dochody, wydatki oraz wynik powiatów w latach 2020-2022 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	34 569	36 053	39 020	112,6%	104,3%	108,2%
I.1 Dochody bieżące	29 738	32 458	34 882	109,7%	109,1%	107,5%
I.2 Dochody majątkowe	4 830	3 595	4 139	134,8%	74,4%	115,1%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	32 314	34 173	40 003	109,1%	105,8%	117,1%
II.1 Wydatki bieżące	27 028	28 745	32 261	111,0%	106,4%	112,2%
II.2 Wydatki majątkowe	5 286	5 428	7 743	99,9%	102,7%	142,6%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	2 255	1 880	-983			
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	2 710	3 713	2 621			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	2 715	3 713	2 632			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-4	0	-11			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-456	-1 833	-3 604			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	9,1%	11,4%	7,5%			

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

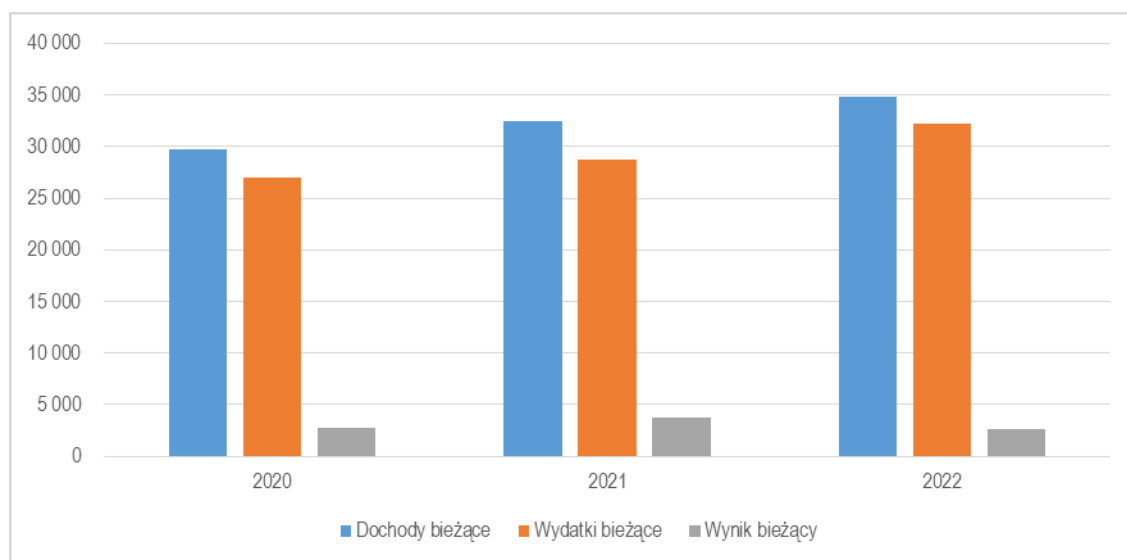
Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące - wydatki bieżące) w powiatach w 2022 r., w porównaniu z 2021 r., zmniejszyła się o 1 092 mln zł, natomiast wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) w 2022 r. wyniósł -3 604 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik ogółem powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

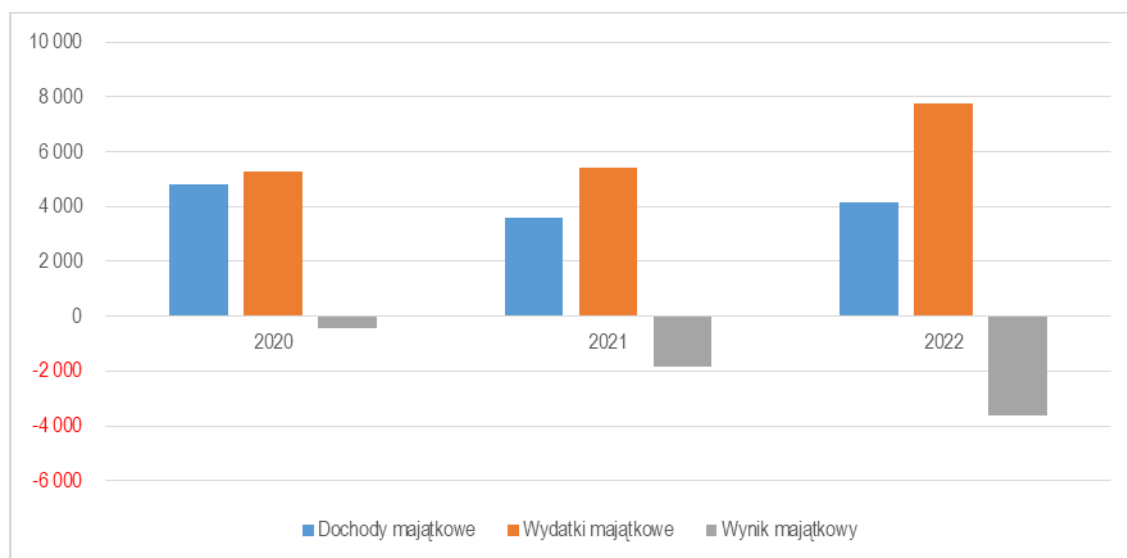
W 2022 r. budżety powiatów zamknęły się zbiorczo deficytem w kwocie 983 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

Dochody bieżące powiatów w 2022 r. zwiększyły się o 7,5% w stosunku do 2021 r.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy powiatów w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki majątkowe w powiatach zostały zrealizowane na poziomie 7 743 mln zł, z czego 4 139 mln zł, tj. 53,5% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby powiatów według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2020-2022

Liczba powiatów wg osiągniętego wyniku bieżącego

	2020	2021	2022
Dodatni wynik bieżący	312	314	307
Ujemny wynik bieżący	2	0	7

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

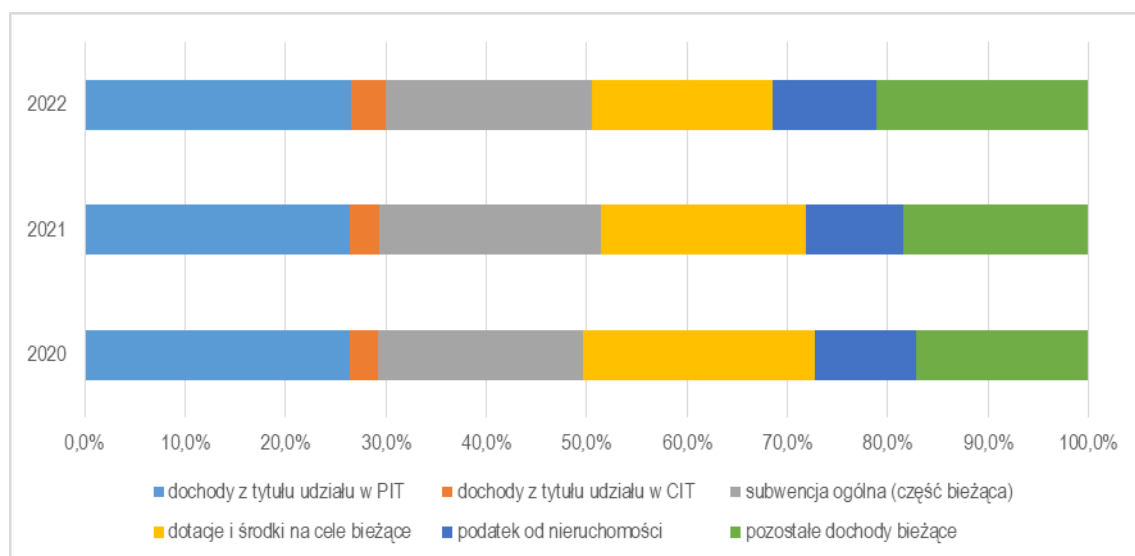
Liczba jednostek, które osiągnęły nadwyżkę operacyjną w roku 2022 zmniejszyła się w stosunku do roku 2021 o 7 powiatów.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych powiatów przedstawiono w załącznikach.

Część IV Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących miast na prawach powiatu w latach 2020-2022

W strukturze dochodów bieżących miast na prawach powiatu w 2022 r. największy udział stanowiły: dochody z tytułu udziału w PIT - 26,5%, pozostałe dochody bieżące - 21,1%, subwencja ogólna (część bieżąca) - 20,6% oraz dotacje i środki na cele bieżące – 17,9%.

Dochody bieżące miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	100 314	111 046	110 196	106,8%	110,7%	99,2%
Dochody bieżące, z tego:	91 583	103 197	102 466	104,9%	112,7%	99,3%
dochody z tytułu udziału w PIT	24 162	27 273	27 152	97,2%	112,9%	99,6%
dochody z tytułu udziału w CIT	2 605	3 117	3 540	99,7%	119,7%	113,6%
subwencja ogólna (część bieżąca)	18 648	22 678	21 088	109,8%	121,6%	93,0%
dotacje i środki na cele bieżące	21 249	21 176	18 371	121,7%	99,7%	86,8%
podatek od nieruchomości	9 227	9 990	10 610	102,3%	108,3%	106,2%
pozostałe dochody bieżące	15 691	18 963	21 706	95,8%	120,9%	114,5%

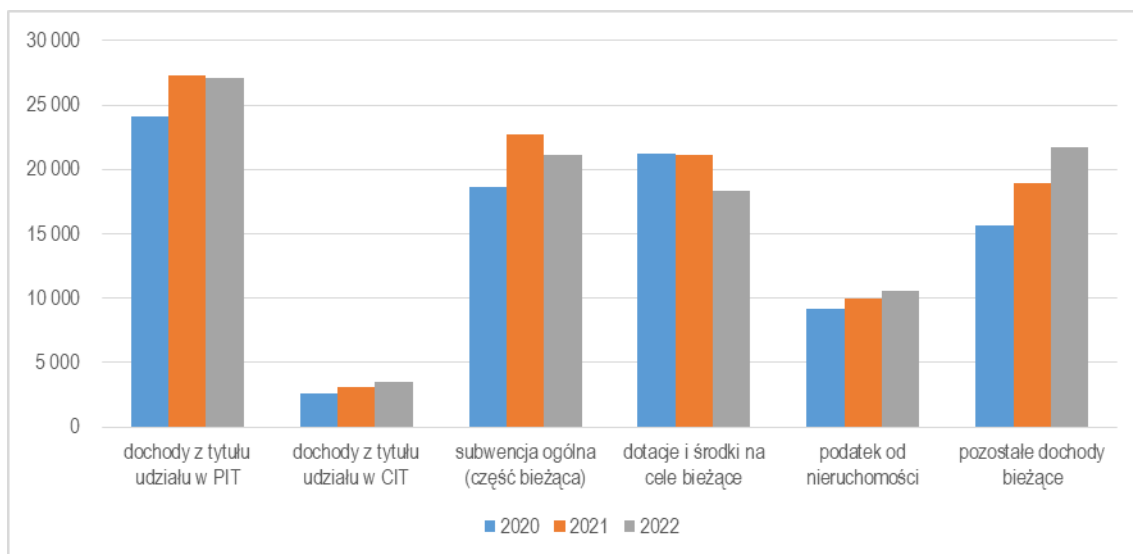
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody bieżące miast na prawach powiatu spadły o 0,7%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. wzrosły o 12,7%, podczas gdy dochody ogółem odpowiednio spadły o 0,8% i wzrosły o 10,7%.

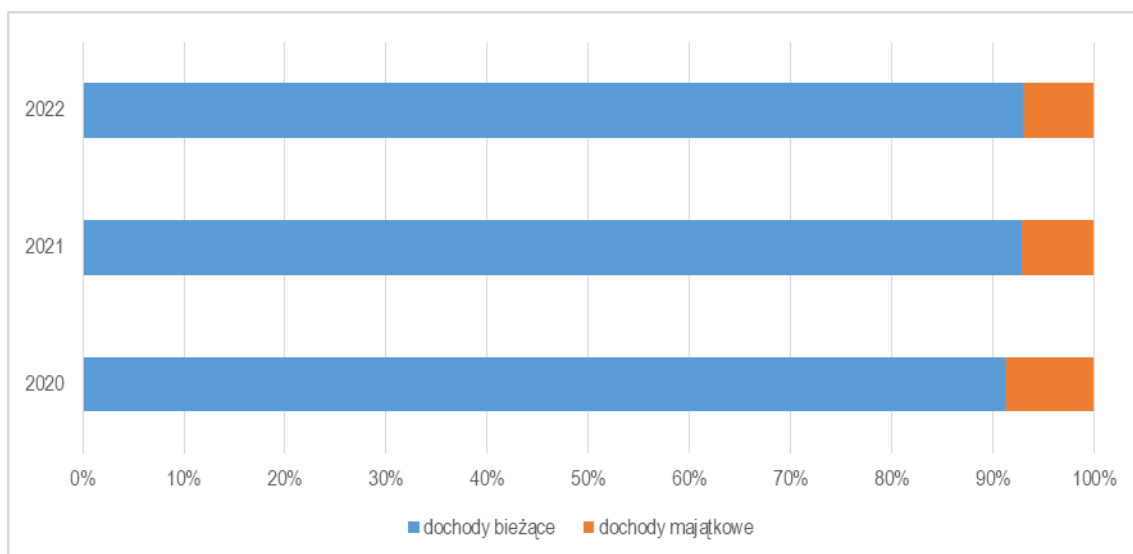
W 2022 r. wyższą dynamikę dochodów bieżących w miastach na prawach powiatu można zauważyć m.in. w dochodach z tytułu udziału w CIT – 113,6%.

Dochody z tytułu podatku od nieruchomości, w porównaniu z rokiem 2021, wzrosły o 6,2%.

Dochody bieżące miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

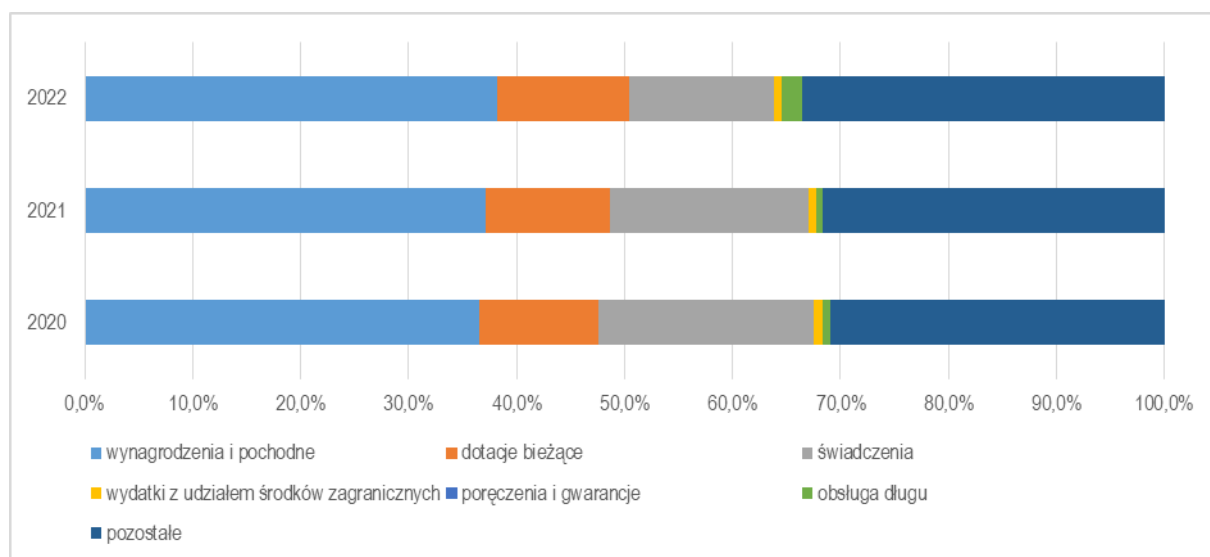
Struktura dochodów ogółem miast na prawach powiatu w latach 2020-2022

W strukturze dochodów ogółem w miastach na prawach powiatu w 2022 r., w porównaniu do 2021 r., udział dochodów bieżących zwiększył się o 0,1 punktu procentowego.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących miast na prawach powiatu w latach 2020-2022

W 2022 r., w strukturze wydatków bieżących miast na prawach powiatu przeważały wydatki na wynagrodzenia i pochodne (38,2%), pozostałe wydatki bieżące (33,5%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (13,4%). Wydatki miast na prawach powiatu w tych grupach stanowiły łącznie 85,1% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

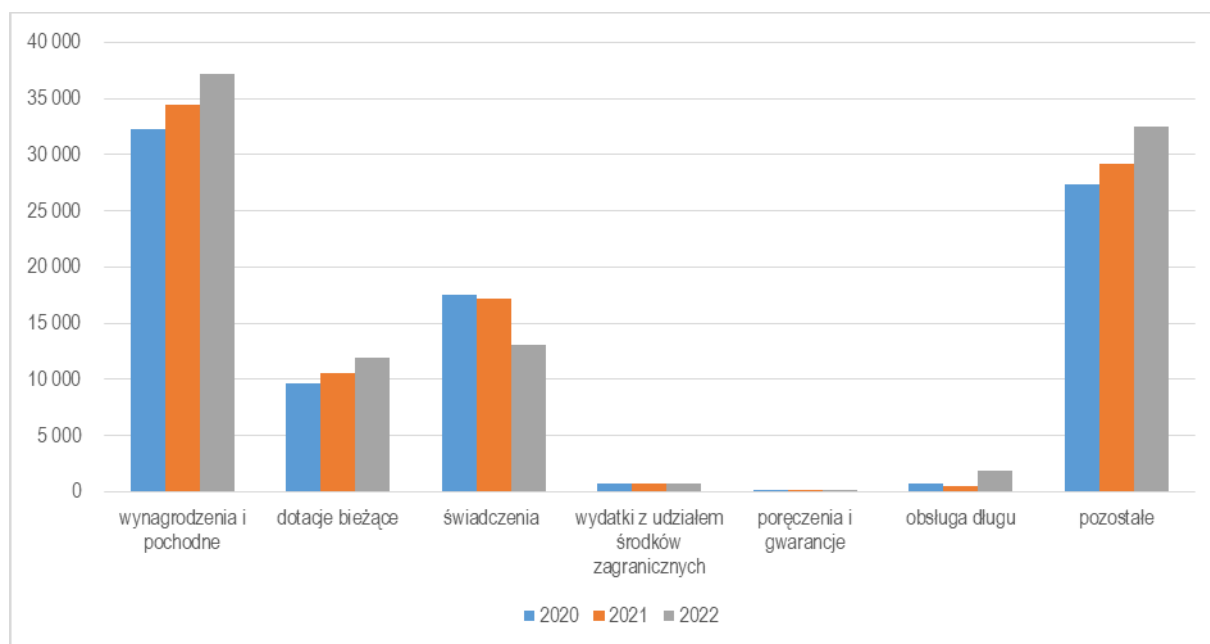
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki bieżące, z tego:	88 276	92 555	97 310	109,0%	104,8%	105,1%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	32 269	34 426	37 213	107,9%	106,7%	108,1%
dotacje na zadania bieżące	9 681	10 508	11 898	107,5%	108,5%	113,2%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	17 581	17 155	13 052	124,5%	97,6%	76,1%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	695	694	724	93,2%	99,9%	104,3%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	5	9	18	55,6%	180,0%	200,0%
wydatki na obsługę długu	740	557	1 922	83,5%	75,3%	345,1%
pozostałe wydatki bieżące	27 306	29 206	32 484	103,8%	107,0%	111,2%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

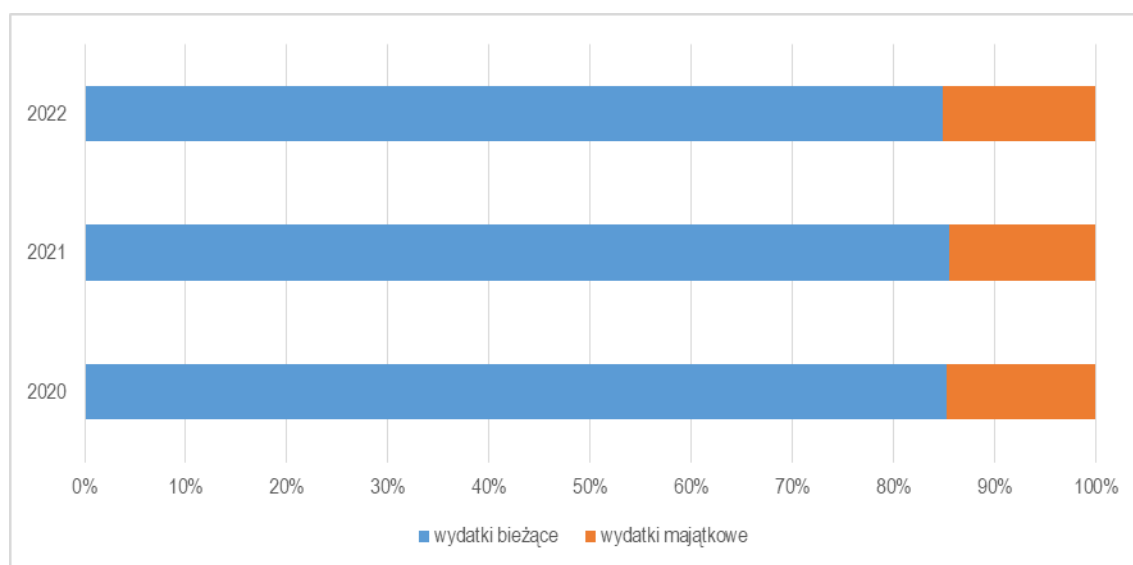
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki bieżące miast na prawach powiatu wzrosły o 5,1%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 4,8%.

W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., największy wzrost odnotowano w wydatkach na obsługę długu (o 245,1%). Wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które stanowiły 38,2% wydatków bieżących, wzrosły w stosunku do 2021 r. o 8,1%.

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

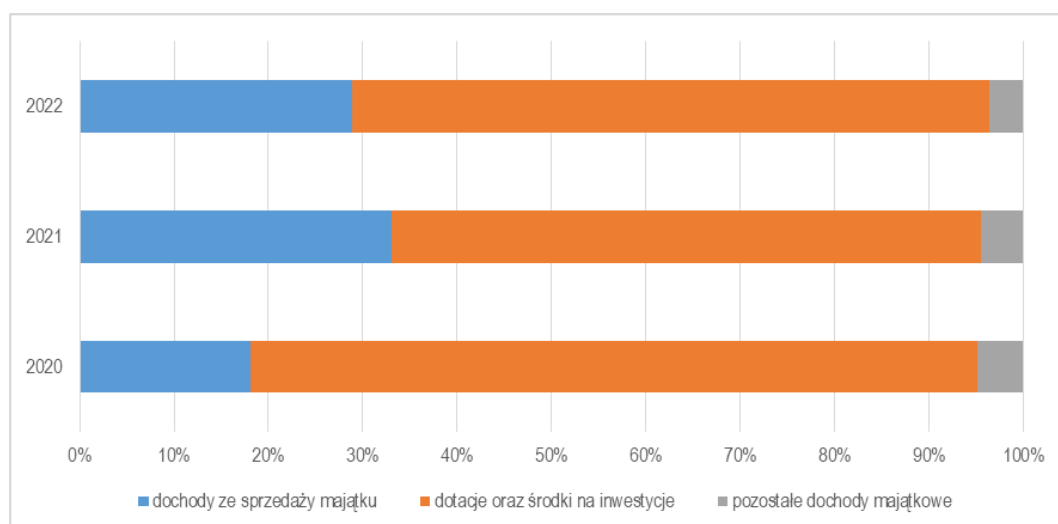
Struktura wydatków ogółem miast na prawach powiatu w latach 2020-2022

W strukturze wykonanych wydatków ogółem miast na prawach powiatu udział wydatków bieżących zmniejszył się z 85,5% w 2021 r. do 84,9% w 2022 r.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych miast na prawach powiatu w latach 2020-2022

W 2022 r. w dochodach majątkowych miast na prawach powiatu największy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje – 67,5%.

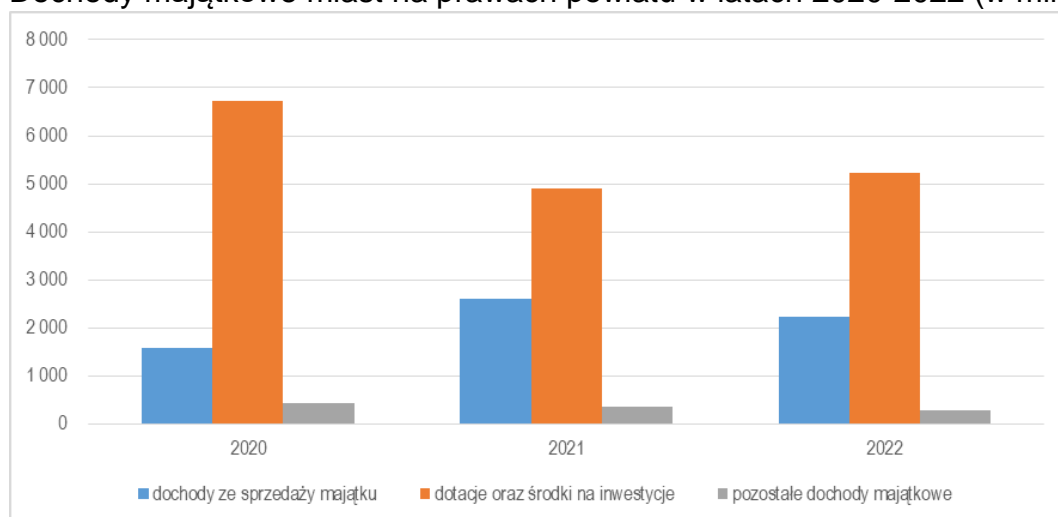
Dochody majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dochody majątkowe, z tego:	8 731	7 849	7 730	133,0%	89,9%	98,5%
dochody ze sprzedaży majątku	1 582	2 594	2 236	113,4%	164,0%	86,2%
dotacje oraz środki na inwestycje	6 722	4 905	5 215	139,5%	73,0%	106,3%
pozostałe dochody majątkowe	427	350	279	122,7%	82,0%	79,7%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody majątkowe miast na prawach powiatu zmniejszyły się o 1,5%, natomiast w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zmniejszyły się o 10,1%. Spośród dochodów majątkowych w 2022 r., w porównaniu do 2021 r., wzrost odnotowano w dotacjach oraz środkach na inwestycje – o 6,3%.

Dochody majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe, w tym:	15 226	15 648	17 258	95,8%	102,8%	110,3%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	14 059	13 895	14 720	95,9%	98,8%	105,9%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe miast na prawach powiatu zwiększyły się o 10,3%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r., zwiększyły się o 2,8%. Wydatki inwestycyjne w porównaniu do roku 2021 zwiększyły się o 5,9%, zaś w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zmniejszyły się o 1,2%.

5. Wynik budżetów miast na prawach powiatu

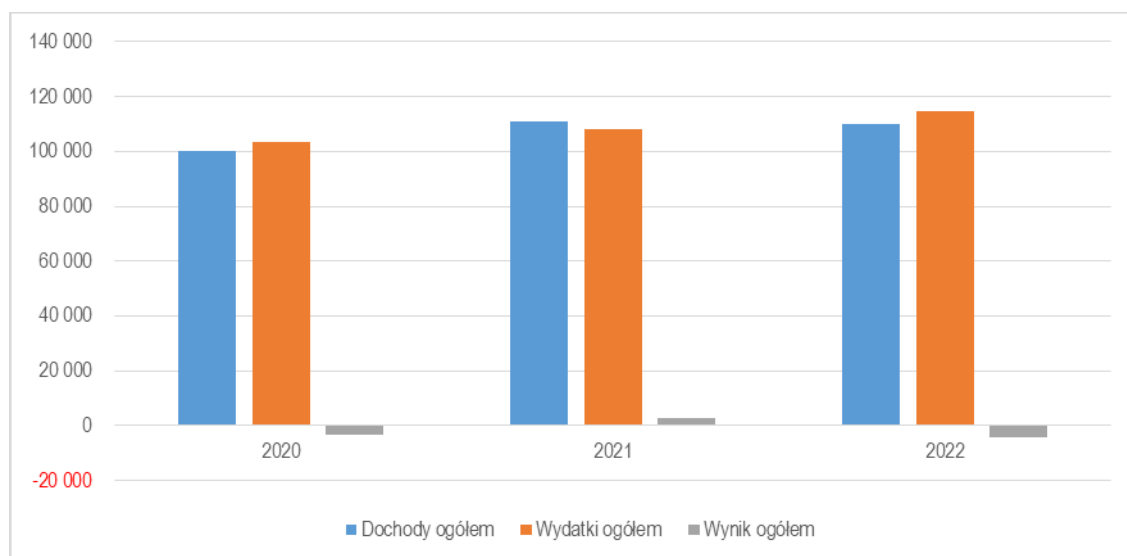
Dochody, wydatki oraz wynik miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 w podziale na dochody i wydatki bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	100 314	111 046	110 196	106,8%	110,7%	99,2%
I.1 Dochody bieżące	91 583	103 197	102 466	104,9%	112,7%	99,3%
I.2 Dochody majątkowe	8 731	7 849	7 730	133,0%	89,9%	98,5%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	103 502	108 203	114 568	106,8%	104,5%	105,9%
II.1 Wydatki bieżące	88 276	92 555	97 310	109,0%	104,8%	105,1%
II.2 Wydatki majątkowe	15 226	15 648	17 258	95,8%	102,8%	110,3%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	-3 188	2 843	-4 372			
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	3 307	10 642	5 156			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	3 504	10 641	5 237			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	-198	0	-81			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-6 495	-7 799	-9 528			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	3,6%	10,3%	5,0%			

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

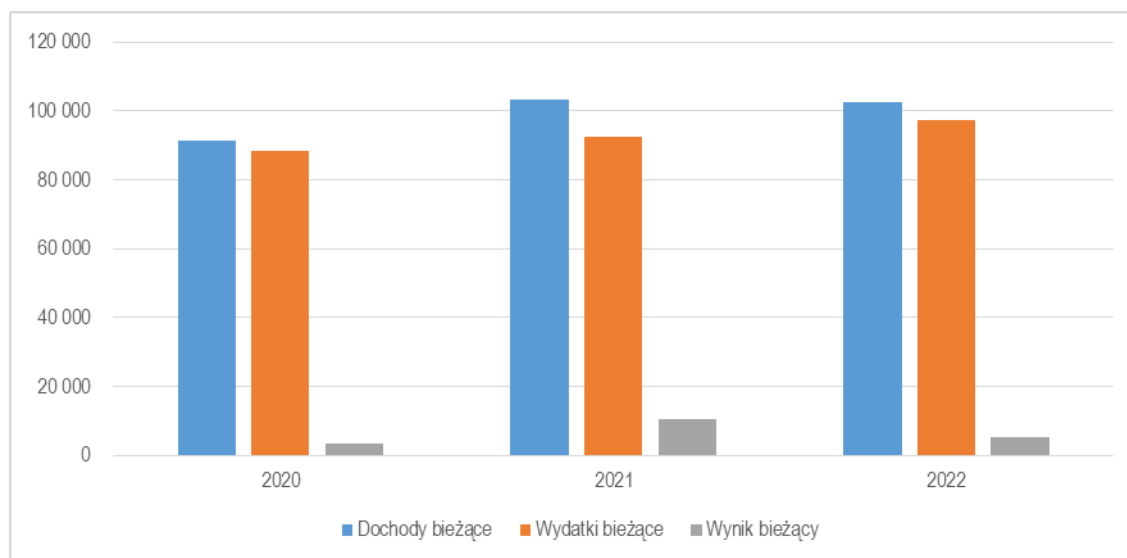
Nadwyżka operacyjna w miastach na prawach powiatu w 2022 r. zmniejszyła się w porównaniu do 2021 r. o 5 486 mln zł, a wynik majątkowy (dochody majątkowe - wydatki majątkowe) w 2022 r. wynosił -9 528 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

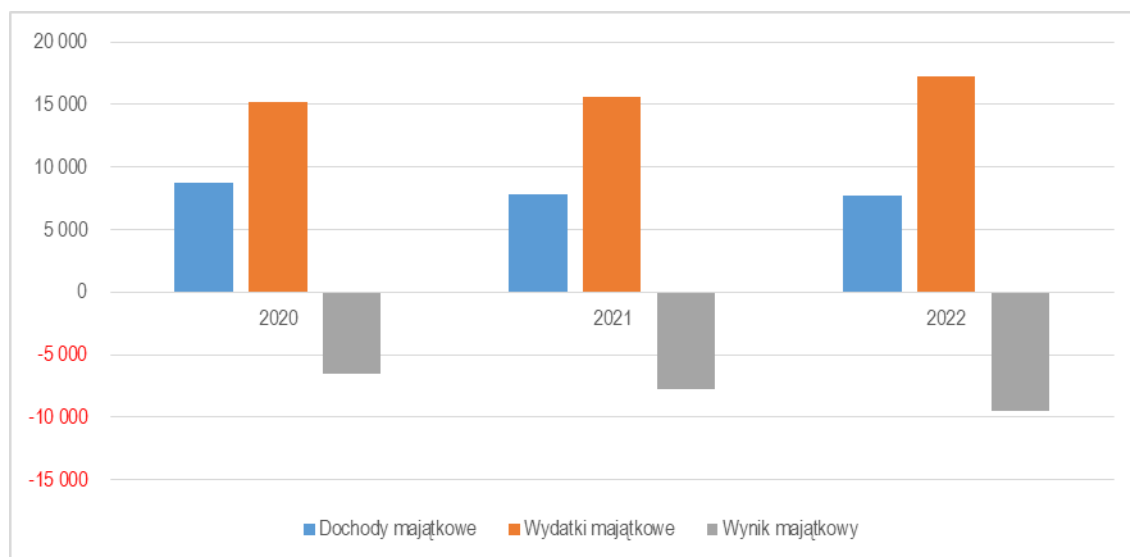
Budżety miast na prawach powiatu w 2022 r. zamknęły się deficytem w wysokości 4 372 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

W latach 2020-2022 miasta na prawach powiatu wypracowały nadwyżkę operacyjną, która wyniosła w 2020 r. 3 307 mln zł, w 2021 r. 10 642 mln zł i w 2022 r. 5 156 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy miast na prawach powiatu w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki majątkowe w miastach na prawach powiatu zostały zrealizowane na poziomie 17 258 mln zł, z czego 7 730 mln zł, tj. 44,8% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby miast na prawach powiatu według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2020-2022.

	2020	2021	2022
Dodatni wynik bieżący	63	66	53
Ujemny wynik bieżący	3	0	13

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

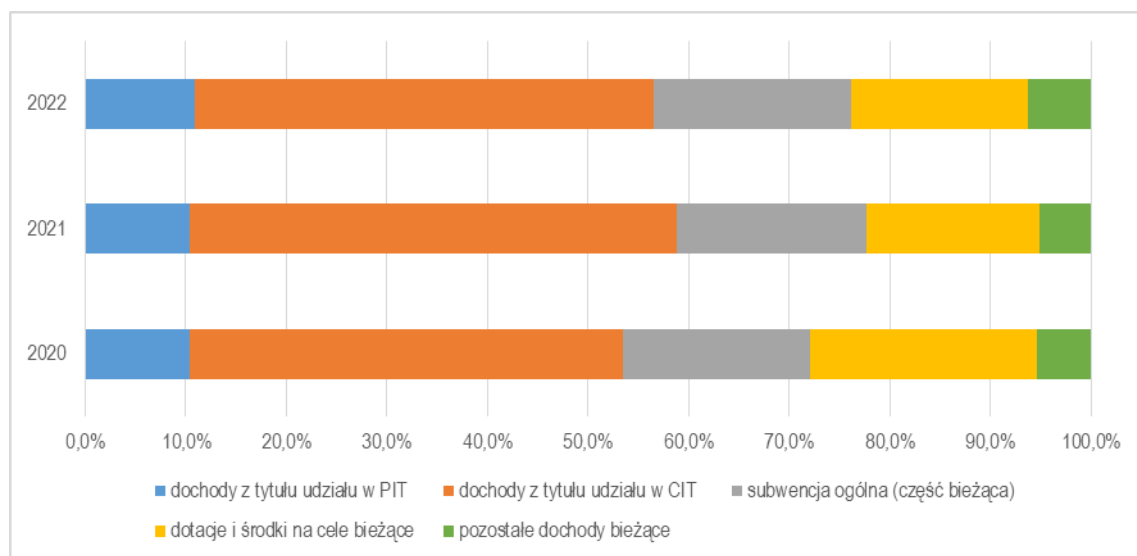
W 2022 r. 53 miasta na prawach powiatu wykazały dodatni wynik bieżący.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych miast na prawach powiatu przedstawiono w załącznikach.

Część V Wykonanie budżetów województw

1. Dochody bieżące

Struktura dochodów bieżących województw w latach 2020-2022

W strukturze dochodów bieżących województw w 2022 r. największy udział stanowiły: dochody z tytułu udziału w CIT - 45,6%, subwencja ogólna (część bieżąca) - 19,7%, dotacje i środki na cele bieżące - 17,5%.

W poniższym zestawieniu przedstawiono zbiorcze dane dotyczące wykonanych dochodów bieżących województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

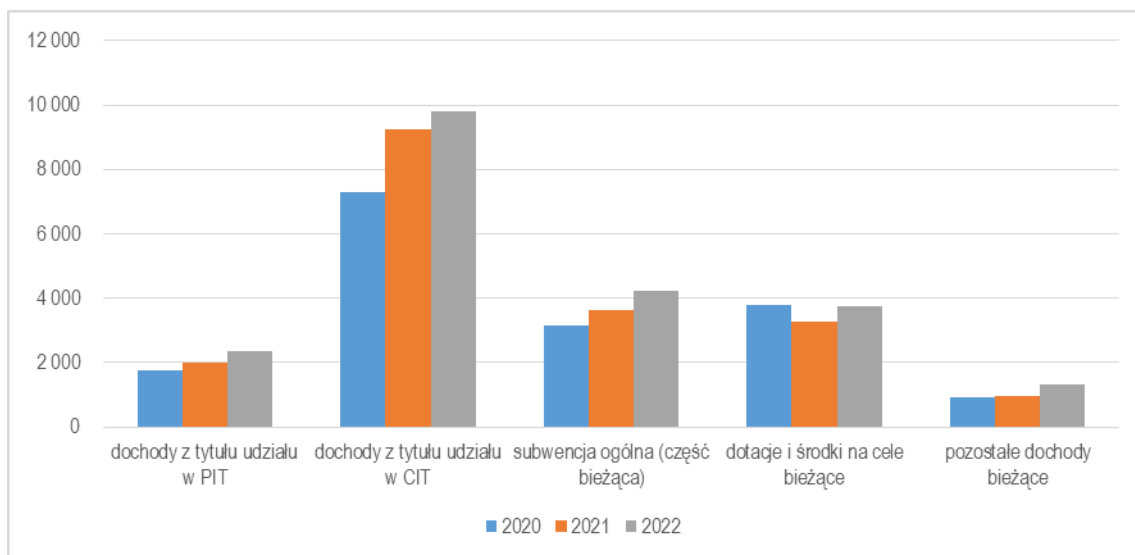
Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
DOCHODY OGÓŁEM, w tym:	20 957	22 827	24 643	111,8%	108,9%	108,0%
Dochody bieżące, z tego:	16 932	19 091	21 442	112,3%	112,8%	112,3%
dochody z tytułu udziału w PIT	1 762	1 983	2 342	97,9%	112,5%	118,1%
dochody z tytułu udziału w CIT	7 292	9 240	9 787	103,7%	126,7%	105,9%
subwencja ogólna (część bieżąca)	3 143	3 615	4 220	125,1%	115,0%	116,7%
dotacje i środki na cele bieżące	3 805	3 286	3 755	130,7%	86,4%	114,3%
pozostałe dochody bieżące	929	967	1 338	112,6%	104,1%	138,4%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

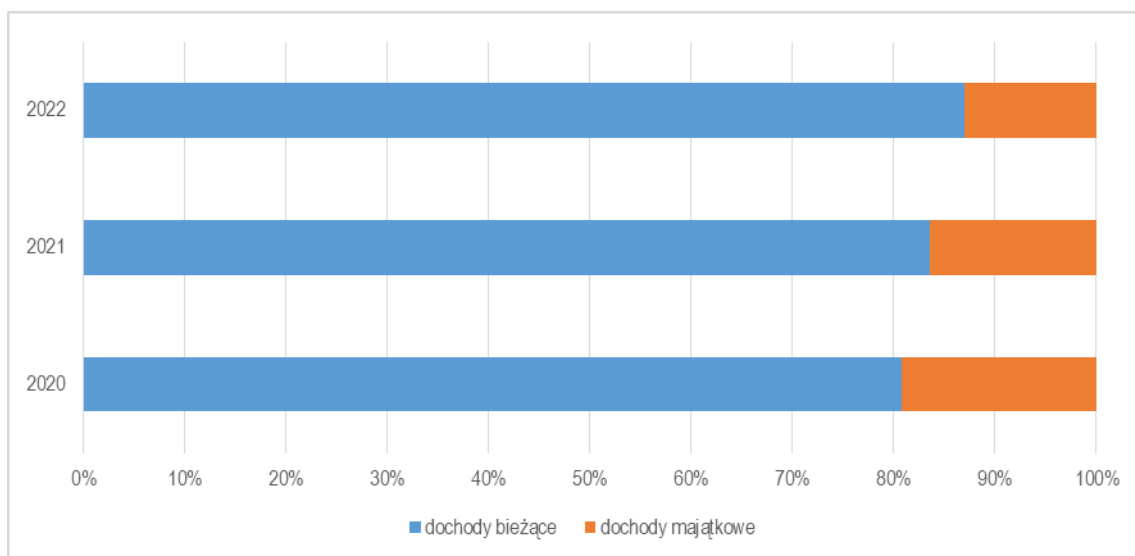
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody bieżące zwiększyły się o 12,3%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 12,8%. Dochody ogółem w 2022 r. zwiększyły się w stosunku do 2021 r. o 8,0%, a w 2021 r., w stosunku do 2020 r. zwiększyły się o 8,9%.

Wśród dochodów bieżących zrealizowanych przez województwa w 2022 r., w porównaniu do 2021 r., wzrost dochodów nastąpił m.in. z tytułu udziału w PIT o 18,1% oraz z tytułu subwencji ogólnej (część bieżąca) o 16,7%.

Dochody bieżące województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

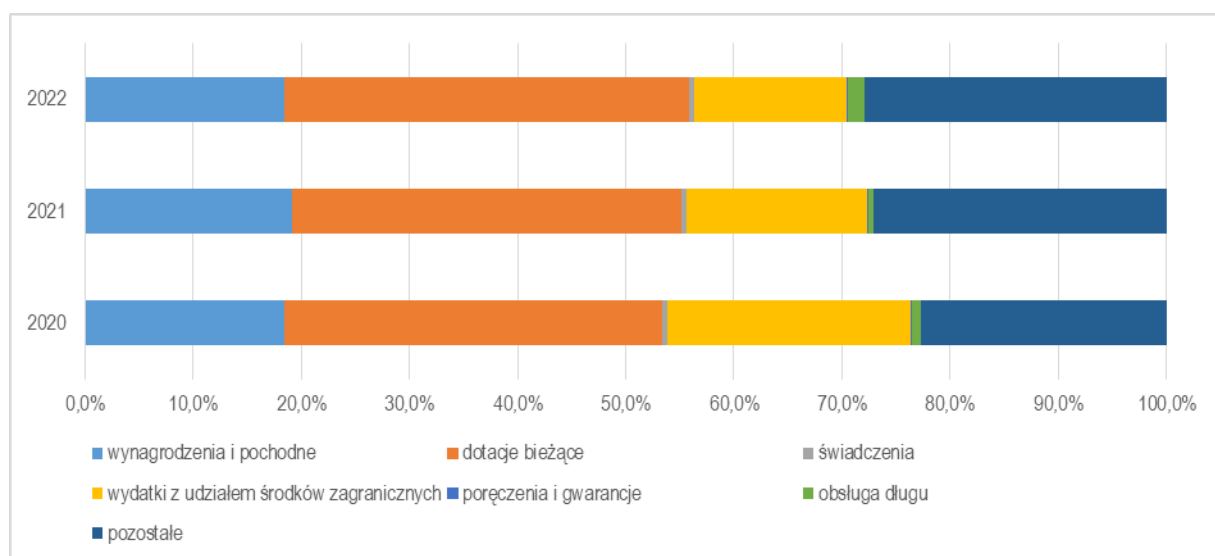
Struktura dochodów ogółem województw w latach 2020-2022

Udział dochodów bieżących województw w strukturze dochodów ogółem zwiększył się z 83,6% w roku 2021 do 87,0% w roku 2022.

2. Wydatki bieżące

Struktura wydatków bieżących województw w latach 2020-2022

W strukturze wydatków bieżących województw w 2022 r. przeważały dotacje na zadania bieżące stanowiące 37,5% tych wydatków. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 18,4% wydatków bieżących.

Wydatki bieżące województw w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki bieżące, z tego:	12 720	13 291	15 839	111,5%	104,5%	119,2%
wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 341	2 539	2 922	106,3%	108,5%	115,1%
dotacje na zadania bieżące	4 453	4 799	5 932	102,5%	107,8%	123,6%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	51	56	71	108,5%	109,8%	126,8%
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	2 881	2 226	2 226	155,3%	77,3%	100,0%
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	9	15	19	112,5%	166,7%	126,7%
wydatki na obsługę długu	98	62	253	70,5%	63,3%	408,1%
pozostałe wydatki bieżące	2 886	3 594	4 415	102,7%	124,5%	122,8%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

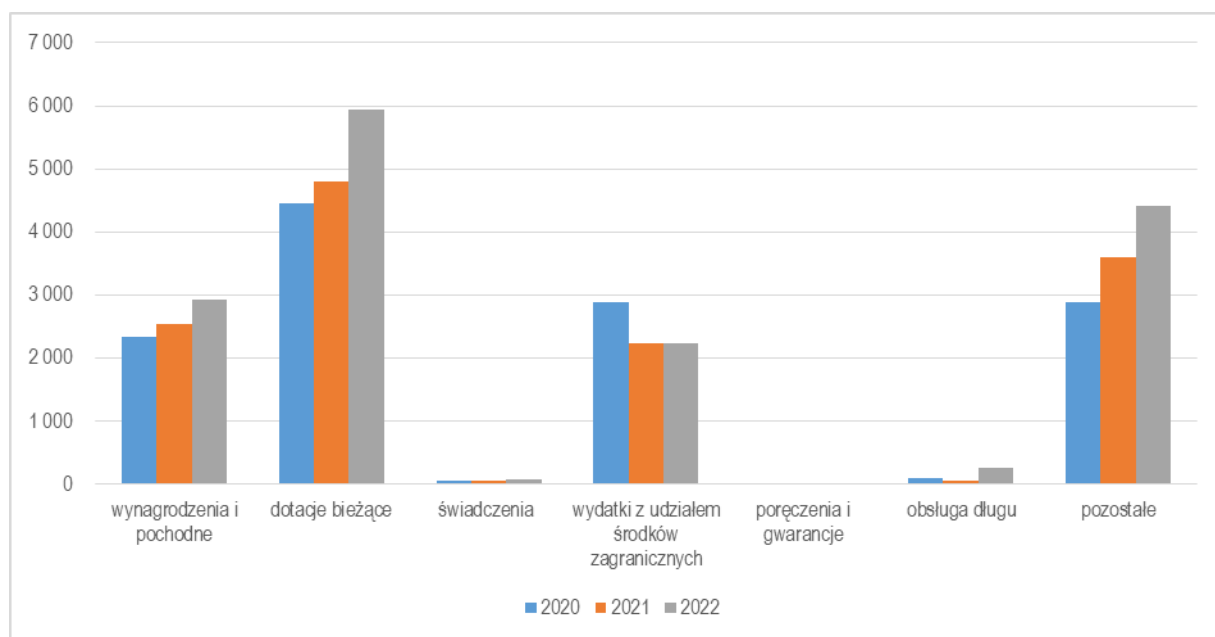
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki bieżące województw zwiększyły się o 19,2%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. o 4,5%.

Wśród wydatków bieżących zrealizowanych przez województwa w 2022 r., w porównaniu z 2021 r., wzrosły wydatki na obsługę długu – o 308,1%.

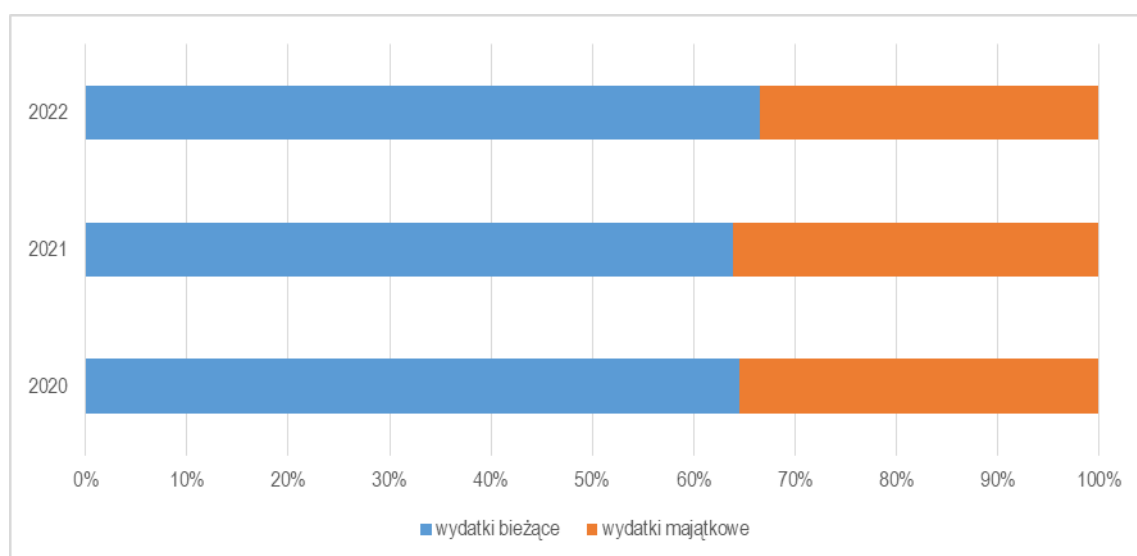
Wzrosły również wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych – o 26,8%, dotacje na zadania bieżące – o 23,6% oraz wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – o 15,1%.³

³ pomijając kategorię wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji, która stanowi znikomą część w strukturze wydatków bieżących

Wydatki bieżące województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

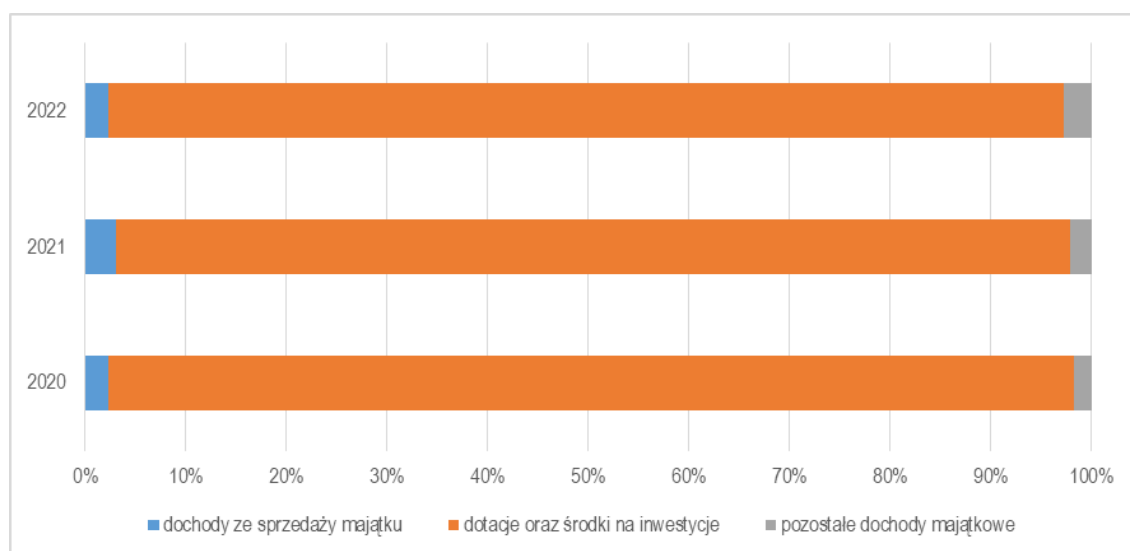
Struktura wydatków ogółem województw w latach 2020-2022

Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem województw zwiększył się z 63,9% w 2021 r. do 66,6% w 2022 r.

3. Dochody majątkowe

Struktura dochodów majątkowych województw w latach 2020-2022

W 2022 r. w dochodach majątkowych województw najistotniejszy udział stanowiły dotacje oraz środki na inwestycje – 94,9%. Ich udział zwiększył się z 94,8% w 2021 r. do 94,9% w 2022 r.

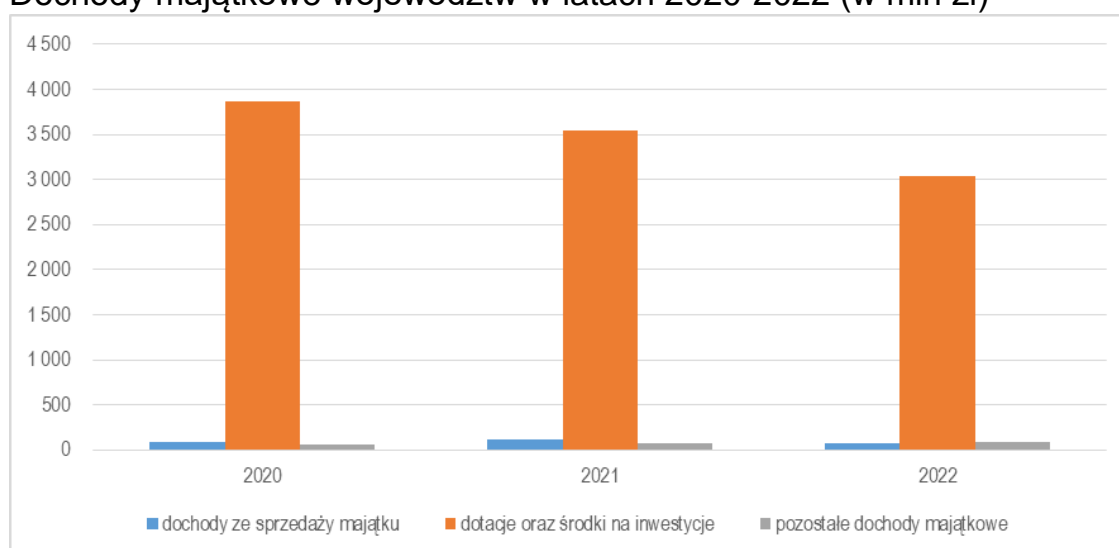
Dochody majątkowe województw w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dochody majątkowe, z tego:	4 025	3 735	3 200	109,6%	92,8%	85,7%
dochody ze sprzedaży majątku	95	116	73	121,8%	122,1%	62,9%
dotacje oraz środki na inwestycje	3 863	3 540	3 036	108,9%	91,6%	85,8%
pozostałe dochody majątkowe	67	79	91	142,6%	117,9%	115,2%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody majątkowe województw zmniejszyły się o 14,3%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zmniejszyły się o 7,2%.

Dochody majątkowe województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

4. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe województw w latach 2020-2022 przedstawiały się następująco (w mln zł):

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe, w tym:	6 988	7 511	7 942	100,3%	107,5%	105,7%
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ufp	6 663	7 097	7 410	99,9%	106,5%	104,4%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe województw zwiększyły się o 5,7%, a w porównaniu 2021 r. do 2020 r. zwiększyły się o 7,5%. Wydatki inwestycyjne zrealizowane w 2022 r., zwiększyły się o 4,4% w porównaniu do roku 2021, natomiast w porównaniu roku 2021 do roku 2020 zwiększyły się o 6,5%.

5. Wynik budżetów województw

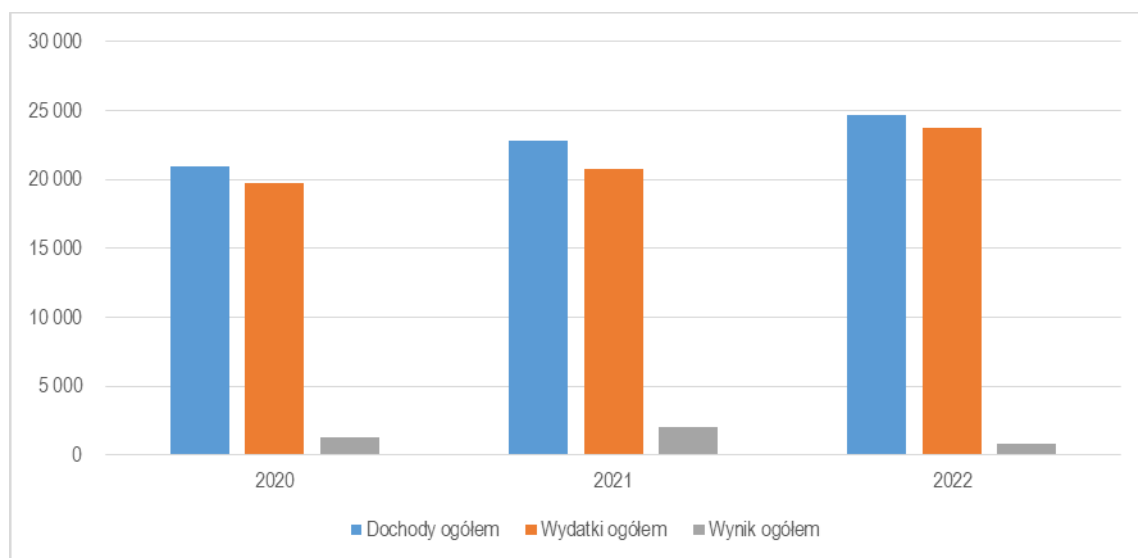
Dochody, wydatki oraz wynik województw w latach 2020-2022 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia poniższa tabela (w mln zł).

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika (rok poprz.=100)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
I. DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	20 957	22 827	24 643	111,8%	108,9%	108,0%
I.1 Dochody bieżące	16 932	19 091	21 442	112,3%	112,8%	112,3%
I.2 Dochody majątkowe	4 025	3 735	3 200	109,6%	92,8%	85,7%
II. WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	19 708	20 802	23 781	107,3%	105,6%	114,3%
II.1 Wydatki bieżące	12 720	13 291	15 839	111,5%	104,5%	119,2%
II.2 Wydatki majątkowe	6 988	7 511	7 942	100,3%	107,5%	105,7%
III. WYNIK OGÓŁEM (I-II)	1 249	2 025	862			
WYNIK BIEŻĄCY per saldo (I.1-II.1)	4 212	5 800	5 603			
Łączna kwota nadwyżek operacyjnych	4 212	5 801	5 603			
Łączna kwota deficytów operacyjnych	0	0	0			
WYNIK MAJĄTKOWY (I.2-II.2)	-2 963	-3 776	-4 742			
Relacja wyniku bieżącego do dochodów bieżących	24,9%	30,4%	26,1%			

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

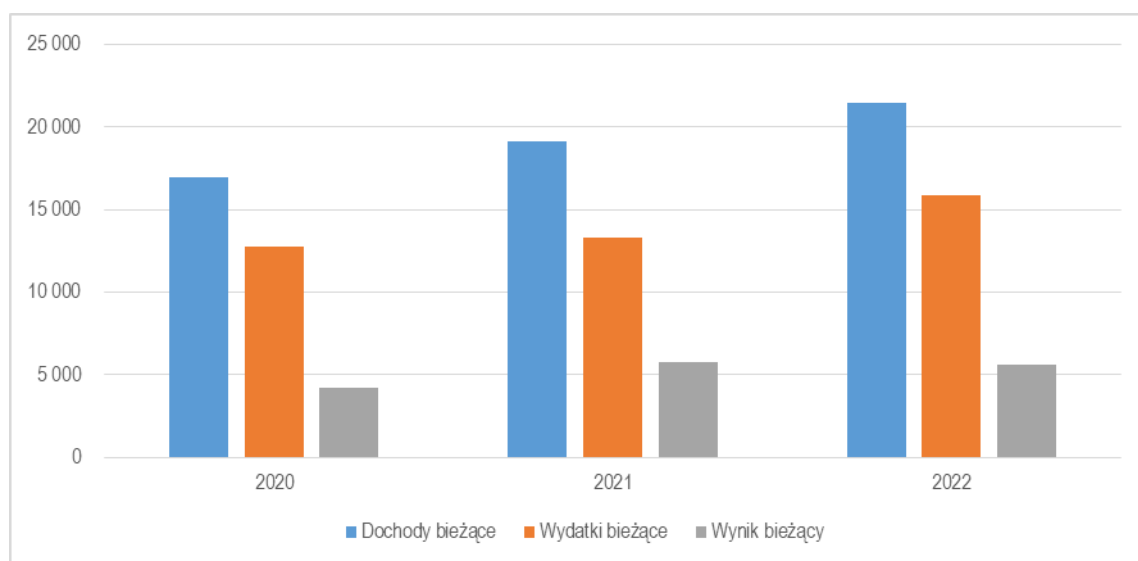
W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., nadwyżka bieżąca (dochody bieżące - wydatki bieżące) w województwach zmniejszyła się o 197 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik ogółem województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

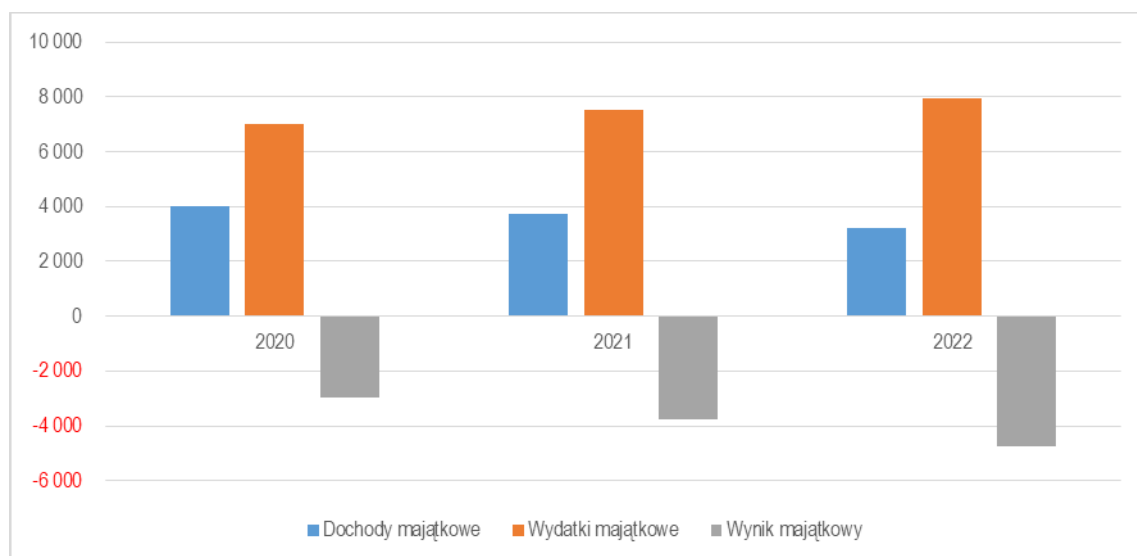
W 2022 r. budżety samorządów województw zamknęły się nadwyżką w wysokości 862 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik bieżący województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

W roku 2022, w stosunku do roku 2021, nadwyżka bieżąca samorządów województw zmniejszyła się z kwoty 5 800 mln zł do kwoty 5 603 mln zł.

Dochody, wydatki i wynik majątkowy województw w latach 2020-2022 (w mln zł)

W 2022 r. wydatki majątkowe województw zostały zrealizowane w wysokości 7 942 mln zł, z czego 3 200 mln zł, tj. 40,3% mogło być sfinansowane z dochodów majątkowych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono dane dotyczące liczby województw według osiągniętego wyniku bieżącego w latach 2020-2022:

	2020	2021	2022
Dodatni wynik bieżący	16	16	16
Ujemny wynik bieżący	0	0	0

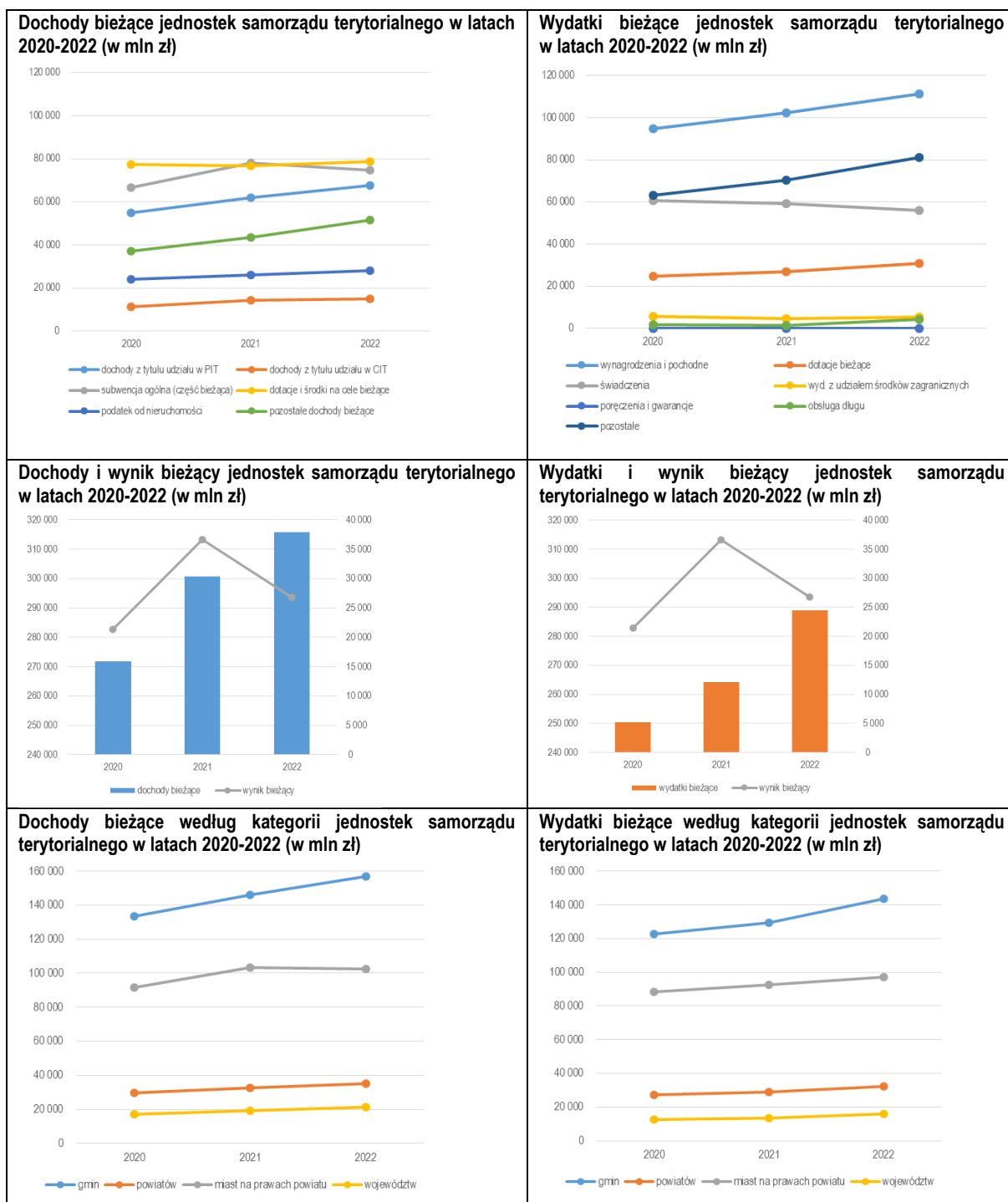
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za lata 2020-2022 (Min. Fin.)

W latach 2020-2022 wszystkie województwa wykazały nadwyżkę operacyjną.

Szczegółowe dane w zakresie realizacji budżetów dotyczące poszczególnych województw przedstawiono w załącznikach.

Część VI Podsumowanie

Dochody i wydatki bieżące

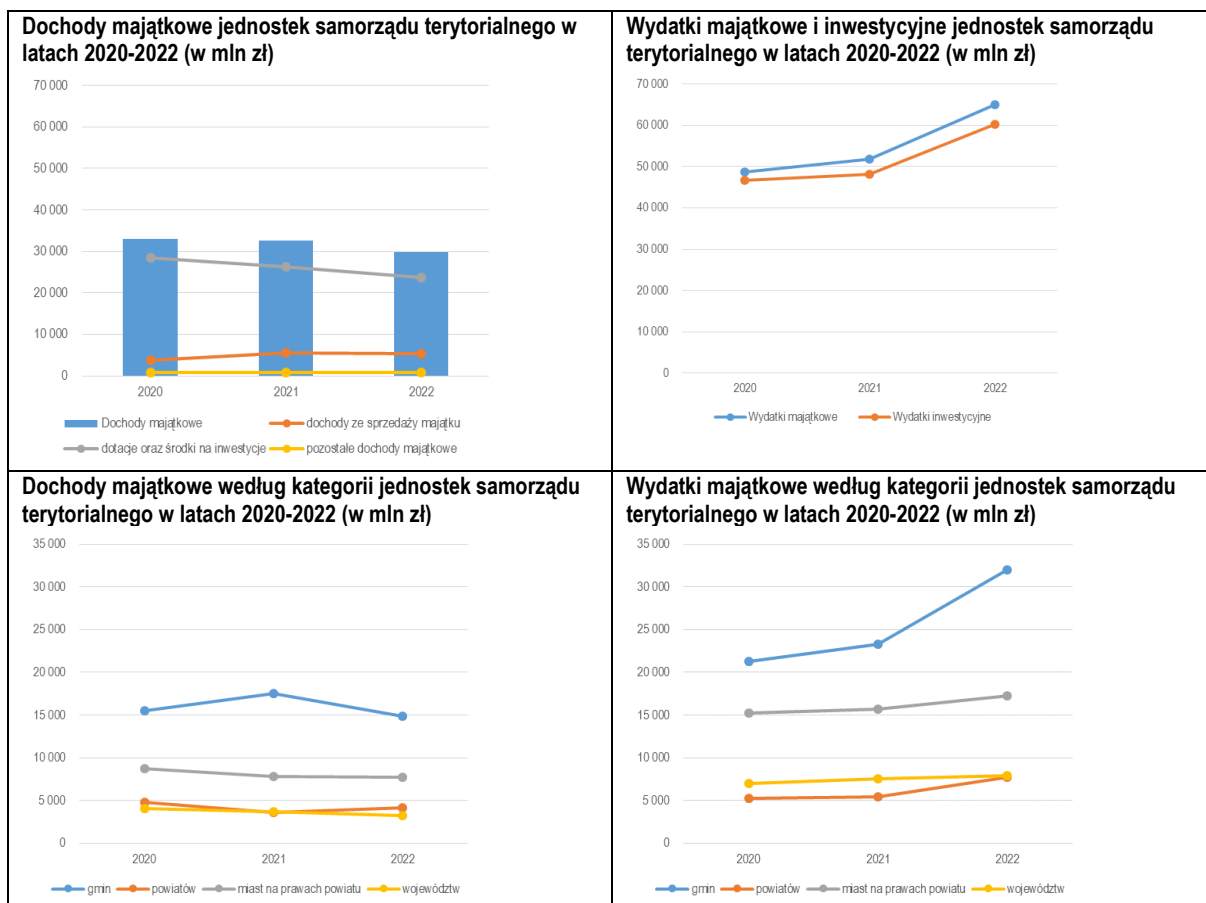
W 2022 r., w porównaniu z 2021 r., prawie wszystkie źródła dochodów bieżących wykazywały wzrost, m.in. wyższą dynamikę dochodów bieżących jednostki samorządu terytorialnego uzyskały z dochodów z tytułu udziału w PIT (109,0%).

W 2022 r., w stosunku do 2021 r. najwyższy wzrost dochodów bieżących wystąpił w województwach (12,3%).

W 2022 r. wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego wynosiły 288 950 mln zł, co stanowiło 91,5% dochodów bieżących (315 751 mln zł).

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., najwyższy wzrost wydatków bieżących miał miejsce w województwach – 19,2%.

Dochody i wydatki majątkowe

W 2022 r., w stosunku do 2021 r., dochody majątkowe jednostek samorządu terytorialnego zmniejszyły się o 8,4%. W prawie wszystkich kategoriach jednostek odnotowano spadek dochodów majątkowych. Wyjątkiem były powiaty, gdzie dochody majątkowe wykonane w roku 2022 były o 15,1% wyższe, niż w roku 2021.

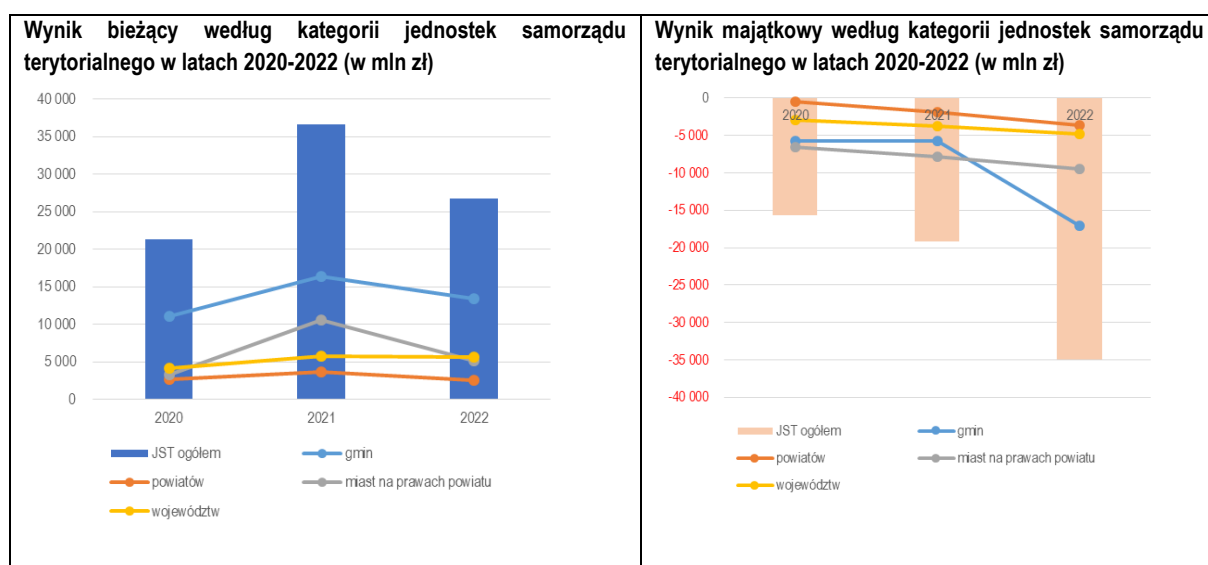
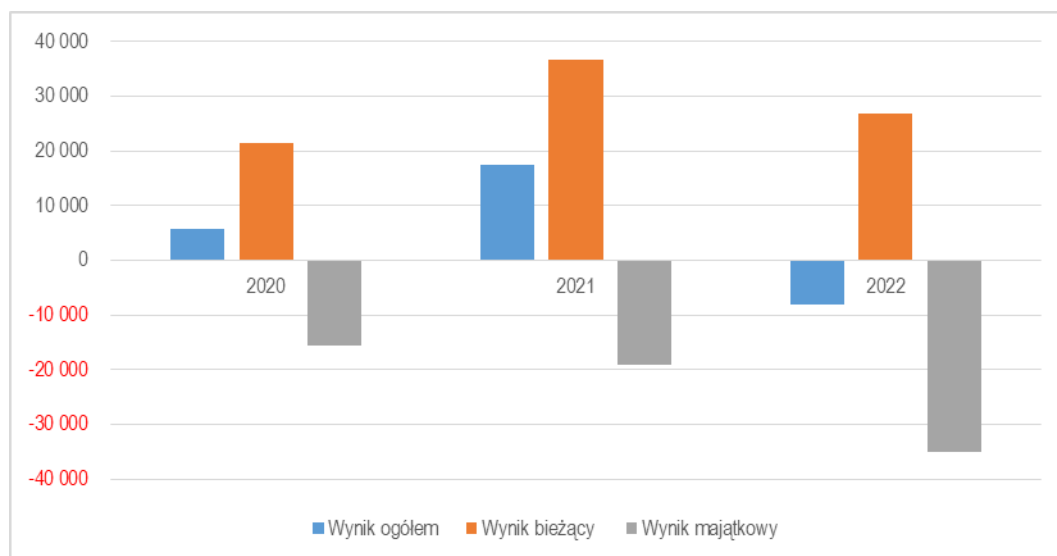
W 2022 r., w stosunku do 2021 r., wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły się o 25,2%.

We wszystkich kategoriach jednostek odnotowano wzrost wydatków majątkowych. Najwyższy wzrost miał miejsce w powiatach, gdzie wydatki majątkowe wykonane w roku 2022 były o 42,6% wyższe, niż w roku 2021.

Wydatki inwestycyjne w 2022 r. stanowiły 92,9% wydatków majątkowych, a w latach 2020 i 2021 odpowiednio - 95,7% i 92,8%.

Wynik

Wynik ogółem, wynik bieżący i wynik majątkowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022 (w mln zł)

Należy nadmienić, że realizacja budżetów jednostek samorządu terytorialnego w latach 2020-2022, przebiegała w warunkach epidemii COVID-19 oraz zwalczania jej skutków. Dodatkowo, w 2022 r. wpływ na gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego miał kryzys uchodźczy, będący skutkiem inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę.

1. W 2022 r., w porównaniu do 2021 r., nadwyżka operacyjna w jednostkach samorządu terytorialnego zmniejszyła się o 9 805 mln zł, tj. o 26,8%, z tego:
 - w gminach o 3 033 mln zł, tj. o 18,4%,
 - w powiatach o 1 092 mln zł, tj. o 29,4%,
 - w miastach na prawach powiatu o 5 486 mln zł, tj. o 51,6%,
 - w województwach o 197 mln zł, tj. o 3,4%.
2. W 2022 roku, 2 730 jednostek samorządu terytorialnego (97,3% ogółu) osiągnęło dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w tym wszystkie 16 województw.
3. Liczba jednostek wykazujących w 2022 r. ujemny wynik bieżący wyniosła 77 i w porównaniu do 2021 r. zwiększyła się o 70 jednostek, przy czym ujemny wynik bieżący:
 - w 2022 r. wystąpił w 57 gminach, 7 powiatach oraz w 13 miastach na prawach powiatu,
 - w 2021 r. wystąpił tylko w gminach.
4. W 2022 r. we wszystkich kategoriach jednostek samorządu terytorialnego wynik majątkowy (dochody majątkowe – wydatki majątkowe) był ujemny.

Załączniki:

Tabela 1 Wynik bieżący w gminach w latach 2020-2022

Tabela 2 Wynik bieżący w powiatach w latach 2020-2022

Tabela 3 Wynik bieżący w miastach na prawach powiatu w latach 2020-2022

Tabela 4 Wynik bieżący w województwach w latach 2020-2022